FREEWAVE

Maandelijks M[illegible]azine

nr. 446
JANUARI
2011

- Terugblik op de *Radiodag 2010*
- Een nieuwe greep uit *het Graham Gill archief*
- Puzzelen maar !
- Hoe slim is *Peter Moore*?
- Spionage of vakantie ?
- ... en nog veel meer

FREEWAVE • maandelijks mediamagazine
Jaargang 34 — nummer 446 — januari 2011

COLOFON
Exploitatie: Stichting Media Communicatie
Hoofdredacteur: Hans Knot
Lay-out: Jan van Heeren
Druk: EPC

Vaste medewerkers:
Michel van Hooff (Nederland); Rene Burcksen, Jan Hendrik Kruidenier (VS); Jelle Knot (Internationaal); Martin van der Ven (internetnieuws); Ingo Paternoster (Duitsland); Gijs van den Heuvel (Caribisch Gebied)

Verantwoordelijke uitgever:
Stichting Media Communicatie, Postbus 53121, 1007 RC Amsterdam
e-mail: rob@mediacommunicatie.nl
web: www.mediacommunicatie.nl

Correspondentieadres:
Hans Knot,
Populierenlaan 8, 9741 HE Groningen
e-mail: hknot@home.nl
www.hansknot.com & www.soundscapes.info

Lidmaatschap:

Nederland:	Euro 25,-
Europa:	Euro 30,-
Rest v/d wereld:	Euro 36,50

Einde abonnement?
Op de adressticker staat de datum waarop het abonnement afloopt. Vernieuw dit tijdig! Graag uw eigen adres vermelden onder de mededelingen van uw overschrijving. U kunt eventueel uw adresgegevens ook doormailen/ opsturen met verwijzing naar de overschrijving.

Transacties:
ING-rekening: 4065700 t.n.v. Mediacommunicatie, Amsterdam.
IBAN: NL85INGB 0004065700
BIC: INGBNL2A.
PayPal-betaling: rob@mediacommunicatie.nl

Verzending:
Eventuele klachten inzake verzending, onregelmatige ontvangst en adreswijziging ten alle tijden richten aan: SMC, Postbus 53121, 1007 RC Amsterdam

Advertentietarieven:

	eenmalig	*tweemalig*
1/1 pagina:	Euro 23,-	Euro 34,50
1/2 pagina:	Euro 14,-	Euro 23,-
1/4 pagina:	Euro 10,-	Euro 16,-

FOTO'S
Indien niet anders vermeld zijn alle foto's uit het Freewave en Offshore Echo's archief.

ISSN NR. 1381-8562

VOORWOORD

Beste lezers,

De maand december is weer achter de rug. Gelukkig voor MAX, want deze omroep bracht op kerst-avond een opvallend foute versie van de MAX Proms op tv. Er werd een ruwe montage getoond, vol close-ups van niet zingende personen en warrige inzoombeelden. Even leek het erop of Wim T. Schippers zich bij de ouderenomroep had geschaard, als het ware. Hoewel op een gegeven moment een verklarende tekst meldde dat men naar een ongemonteerde uitzending keek, bleek niet iedereen dat te begrijpen, getuige een aantal reacties in het MAX Proms gastenboek op internet. Toch had dit kijkje in de keuken van het tv-maken wel wat voor de kijker. De afgemonteerde versie zou de volgende dag, na middernacht (!), alsnog vertoond worden.

Een ander foutje bij MAX was de titel van het eenmalige spelprogramma van Ron Brandsteder: "Ron's grote Ganzenbord". Bij het Groot Dictee zouden er toch al meteen 2 fouten geteld worden: "Ron's" moet "Rons" zijn en de andere fout betreft het inconsequente hoofdlettergebruik. Maar alleen al door het terugbrengen van de welbekende, originele Wie van de drie-tune op tv, heeft MAX voor mij alles weer ruimschoots goedgemaakt.

Maximaal leesplezier toegewenst,
Jan van Heeren

INHOUD

Heden en verleden	3
Perikelen	12
Nieuws uit België	18
Nieuws de wereld rond	19
Nieuws uit Amerika	20
Nieuws uit Engeland	22
Het Graham Gill archief (13)	22
De wonderbare wereld van de webradio	24
Vakantie in het westen	25
Wat is een goed gouwe ouwe station?	26
Oerstom of uitgekookt?	27
Recensie: Hörzu TV Guide	27
Recensie: Money, money, money?	28
Internet surftips	29
Zeezenderpuzzel	31

OMSLAG

Foto: Chi Coltrane op de Radiodag 2010
© Jan van Heeren

Onderscheiding voor Johnny Walker
DI 19 OKT: Tijdens de 53ste editie van 'The New York Festivals Radio Program and Promotion Awards' is de serie van Johnny Walker, die in 12 afleveringen in 2009, door hem werd samengesteld en gepresenteerd en waarin hij de situatie van de zeezenderwereld herbeleefde, bekroond. Walker vind het fantastisch dat deze recreatie van wat eens verboden was door de Britse regering zo'n prachtige internationale onderscheiding heeft gekregen.

Eén van de vele
DI 19 OKT: Vandaag krijg ik ook een e-mail van één van de vele vrijwilligers die tussen 1973 en 1993 actief zijn geweest voor Abe Nathan en de Voice of Peace. De betreffende persoon, John Thomson, was in de beginperiode actief en schreef: 'Vorige week, toen ik mijn bejaarde moeder bezocht, gaf ze me een stapel brieven die ik naar mijn familie heb gestuurd toen ik op het Peace Ship werkte. De brieven bevatten veel informatie over de overtocht vanuit de haven van New York naar de haven van Marseille. Dit gebeurde via Bermuda, Spanje en Frankrijk. Ook zit er in een latere brief de tocht beschreven naar Sicilië. In een van de enveloppen zat ook een *foto*, genomen door Ed Simeone. Ik sta daarbij op de brug van de MV Cito.' Leuk dat dergelijke brieven nog steeds een emotionele waarde kunnen toevoegen aan datgene we zo intens hebben beleefd. De foto van de brug weer gezien te hebben bracht me in gedachten toch weer terug naar de Oosterhamrikkade in Groningen, waar de Cito lange tijd heeft gelegen en hetgeen slechts 400 meter van mijn ouderlijk huis was.

Weer naar buiten
DI 19 OKT: Het karkas van REM-eiland is uit de loods in Farmsum gereden omdat buiten enkele werkzaamheden verricht moeten worden die niet in de loods gedaan konden worden. Het is nog onduidelijk wanneer het platform naar Amsterdam komt. Dat heeft te maken met het stormseizoen en de planning van de werkzaamheden die moeten gebeuren om het eiland op zijn poten te krijgen. Daarna zal de inrichting nog enige tijd vergen voordat het REM eiland open kan voor het publiek. Dat meldt Daan Jansen van Woningstichting De Key. Ook kunnen we melden dat de website van 'Restaurant REM eiland' nu actief is. Op de website staan ondermeer een video over het REM eiland als RTV Noordzee in 1964 en een video presentatie over de plannen van Woningstichting De Key met het REM eiland. Restaurant REM-eiland moet in 2011 haar deuren openen voor het publiek. www.remeiland.com

Ken Evans
WO 20 OKT: Vanuit Australië verneem ik van Colin Nichol dat één van de zeezendermedewerkers van het eerste uur, Ken Evans, herstellende is van een valpartij en daardoor een heupoperatie diende te ondergaan. Colin: 'Ik heb hem een aantal malen geprobeerd te bellen en toen ik geen contact kreeg heb ik Bryan Vaughn gebeld die met het slechte nieuws kwam. Ken zal voor verder herstel over enkele weken weer thuis komen. Ik ken onze Ken nu meer dan 47 jaar en in april is hij 83 jaar geworden. Bryan kent hem langer want voor de tijd in Europa werkten ze samen bij Radio 2GB in Sydney. Door Ken Evans zijn Bryan en ik eerst bij Radio Atlanta en later bij Radio Caroline, in Europa aan het werk gekomen.

Verstrooien as
WO 20 OKT: Een jaar na zijn overlijden is er vandaag een afscheidsceremonie gehouden voor Mike Ahern. Dit gebeurde in Harwich, de laatste plek vanwaar hij radio maakte tijdens de Pirate BBC Essex 2009 programma's. Vrienden van Mike waren samengekomen op Ha'penny kade voor de verstrooiing van de as van Mike in het zeewater. Daarna was er een receptie in het Electric Palace Theater, waar dankzeggingen werden gehouden door ondermeer Dave Cash en Tony Prince. Een verslag van de ceremonie is geschreven door Pauline Miller en terug te vinden op www.radiolondon.co.uk

T-shirt tijd
VR 22 OKT: Tijd voor een T-shirt in relatie tot radio en deze keer neem ik jullie mee aan boord van de MV Communicator met een *foto* (p. 4) van Leen Vingerling, die Charlie Wolf vastlegde aan dek van het Laser zendschip in 1985 terwijl hij een T-shirt had van een ander radiostation en wel KEYY 1450.

Het station zendt uit voor de Utah Valley. Als je ook een foto hebt met een radio T-shirt stuur het dan naar HKnot@home.nl

Zeer interessant
ZO 24 OKT: Ian Biggar stuurde me

CONFIRMING OUR SSB, ~~MS-AM~~ QSO WITH 63 BBJ
ON 3.7 MC AT 0??? GMT DATE 12. 4. 74
YOUR SIGNAL REPORT 58 RST
STATION: TRANSMITTER: KWM2
RECEIVER:
ANTENNA: WB022
REMARKS:
QSL VIA PO BOX 1136, 8047 ZURICH, SWITZERLAND

een prachtige *QSL kaart*, die hem was gestuurd nadat hij een ontvangstrapport van zendamateurs had bevestigd. Het betreft een kaart uitgebracht door drie technici van RNI, die vanaf de MEBO II in de begin jaren zeventig van de vorige eeuw contacten aan het draaien waren als zendamateur. Het waren Kurt Baier, Bruno Brandenburg en een zeker Joe.

Bijnamen
DI 26 OKT: Tijd voor bijnamen en als eerste Roger Kent die in zijn eerste show, in 1974, op RNI zich 'the worst deejay in the world' noemde. Op hetzelfde station gaf Tony Allen in het nachtprogramma 'Graveyard' Gerard Smit de bijnaam 'Zabedy' Smit mee. Tenslotte luisterde ik ook naar een programma van Radio Atlanta uit mei 1964 waarin Bob Scott zich de 'little fat boy' noemde.

T-shirt tijd
WO 27 OKT: Andermaal tijd voor een *T-shirt* en dit keer gaan we naar een splinternieuw shirt dat recentelijk op de markt werd gebracht, naast een groot aantal andere producten, door de webshop van Radio Rainbow International. http://radiorainbow.blogspot.com

Uit de krant
DO 28 OKT: François Lhote en ik ruilen veel dingen gerelateerd aan de zeezenders en zo stuurt hij vaak interessante knipsels uit zijn archief. Vandaag ontving ik een verhaal van een vrouw die voordoet of zij wilde solliciteren bij Radio London. Het verhaal dateert uit december 1964 en werd geschreven door Olga Franklin. 'Ik probeerde gisteren een baan te krijgen als eerste vrouwelijke deejay aan boord van het piratenschip London. Maar ik werd al zeeziek toen ik alleen al naar het schip keek. Zie dit verhaal dan ook als waarschuwing aan al die 5000 jonge Britten die ook op een baan hebben gesolliciteerd, zoals die recentelijk werden geadverteerd op zowel Radio London als Radio Caroline.

Goede kans
Het leek me zo'n mooie kans en niet veel werkuren per dag; drie op Radio London per dag en vijf uur op Radio Caroline. In de trein op weg naar Harwich ontmoette ik een aantal deejay rekruten. Eén kwam helemaal uit Adelaide in Australië, genaamd Brian Stone. De boot die ons naar het zendschip bracht leek me te klein. Het was een kleine Nederlandse vissersboot, maar we sprongen allemaal zonder na te denken aan boord. De mist kwam spoedig op en er was vrieskou. Dus gingen we naar beneden om warm te worden. Daar waren nog veel meer deejays, die op weg waren om er voor de eerste keer te gaan werken. Zo ontmoette ik Kenny Everett, slechts 17 jaar, voor het Radio London schip, en Paul Noble, die naar Radio Caroline onderweg was en een rode baard had. Ze gaven me enkele van hun belastingvrije sigaretten die ze hadden gekregen en vertelden me dat het helemaal te gek was om deejay te zijn, zelfs al was het niet voor de BBC.

Harde klap
Ik verheugde me er echt op totdat plotseling een storm opstak. Iedereen, behalve de ervaren deejays, werd groen. De

Nederlandse kapitein kwam naar beneden en mompelde dat we een klein stormpje hadden. We waren inmiddels op de Noordzee aangekomen. Hij voegde eraan toe dat de tocht naar de schepen ongeveer 2,5 uur zou duren, tenminste als we niet al te veel door de mist en de storm zouden worden gehinderd. Het probleem was, denk ik, de geur van de dieselolie. Welaan ik besloot weer naar het dek te gaan maar het was verschrikkelijk. Ik lag er alleen maar te kreunen en te steunen en werd echt heel ziek. Gelukkig hield de bemanning ons in de gaten en vanwege de wind vonden ze het beter dat ik werd verplaatst naar de andere kant van het schip. Het was ijskoud en door de mist kon je niets zien en ik bleef maar schreeuwen dat ik dood wenste te zijn.

Maar even wachten

En één van de bemanningsleden zei dat ik eerst maar moest wachten met doodgaan totdat we bij de Galaxy waren. Ik kwam echter niet verder dan alleen maar het London schip zien. Onze kleine tender sloeg constant tegen de zijde van de Galaxy, zoals het schip heet, aan. Ik denk dat dit wel 20 minuten duurde. Ik was plat op mijn rug en hield mijn ogen stijf gesloten. Ik dacht dat het einde daar was. Ik weet me ook niet meer veel te herinneren wat er nadien gebeurde. Toen ik weer bijkwam zei programmadirecteur Ben Toney me dat hij het erg jammer vond dat hij me niet in zijn programmateam kon opnemen, want hij had gehoopt op succes voor de 'Olga Franklin Show', waarin ik mijn eigen keuze van muziek had mogen doen. Ik wist vanaf dat moment dat ik nooit een eigen deejayshow met een eigen sound en persoonlijkheid zou krijgen.' In werkelijkheid ging Olga Franklin naar het zendschip om een verhaal te schrijven voor haar column die ze had in de Daily Mail.

Herinneringen aan Radio London

VR 29 OKT: Bij Tineke in de Piratenclub op Radio 5 Nostalgia was ikzelf vandaag tussen 17.10 en 17.30 uur te gast *(foto)* om met haar herinneringen op te halen aan de allereerste vorm van echte Top 40 radio die we in West Europa hoorden, ofwel Wonderful Radio London. In diverse blokjes werden herinneringen opgehaald en fragmenten gedraaid die ons meer dan 43 jaar terug in de tijd brachten. Toch heerlijk dat je na meer dan vier decennia nog de kans krijgt om een deel van een programma te kunnen vullen aan voor velen de grootste liefde in de radiohistorie. Zo kwam ondermeer de redding van een Amerikaanse piloot, die vlak bij de Galaxy in zee was gestort, voorbij en probeerde Willem van Kooten te vertellen hoe hij de hit 'Whiter Shade of Pale' had gemaakt, waarna gelukkig het ware verhaal inzake de doorbraak via London genoemd kon worden.

Terug bij

ZA 30 OKT: Een goed bericht inzake een deejay die in 1967 werkte op de Laissez Faire voor Radio 227. Harky, ofwel Paul van Gelder, meldt ons in november weer in de nacht van woensdag op donderdag te beluisteren te zijn – tussen 2 en 6 uur – in het programma 'De n8 klinkt anders'. Hij valt een maand lang in voor Roel Koeners. Uiteraard zal Harky via Radio 1 en de VARA zijn 'zany radio cartoons' brengen afgewisseld met Americana muziek en gouwe ouwe. Bovendien komt hij met een special over de jaren vijftig van de vorige eeuw in New Orleans.

Bijdrage Ian Anderson

ZO 31 OKT: Regelmatig krijg ik e-mails van Ian Anderson, voormalig deejay van zowel RNI als Radio Caroline in de jaren zeventig van de vorige eeuw. Al jaren runt hij, samen met zijn vrouw, de Shetland Islands Broadcasting Corporation, kortweg de SIBC. Recentelijk kwam bij hem weer een herinnering op over de tijden van RNI toen hij een *enveloppe* (pag. 6) terug vond. Deze zat destijds bij de post die aan boord van de MEBO II ter attentie van Ian was aangekomen. Het stempel had de aandacht van het kantoor in Naarden getrokken en men had het idee dat Ian verkeerde contacten had binnen de Britse regering. Men dacht er dat hij zelfs wel een spion kon zijn want op de stempel op de enveloppe stond: 'House of Commons'. In werkelijkheid was het een vriend van Ian, die de brief stuurde. Ze kenden elkaar van de tijd dat ze gezamenlijk in Edinburgh hadden gestuurd. Sue Newson-Smith was een journaliste die op 'News Point'

werkte, hetgeen destijds het persagentschap van de House of Commons was. Ze was de dochter van Sir Frank Newson-Smith, die een periode burgemeester van Londen is geweest.

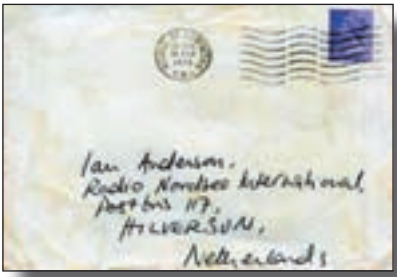

Bob Noakes
MA 1 NOV: Ik denk dat dit item langzamerhand het hele jaar langs is geweest. Het gaat over de officiële zendlicenties, die oud medewerkers van zeezenders hadden ten tijde van hun actieve werk aldaar. Recentelijk belde Bob Noakes me en vertelde dat hij eerst een licentie had in de zogenaamde G8 serie (luisteramateur) en later in de G3 series werd neergezet. Hij kreeg zijn eerste licentie al op zijn 15e hoewel het officieel pas op zijn 16e plaats mocht vinden. Op een bepaald moment heeft Bob, die zowel voor RNI, Caroline als de Voice of Peace werkte, zijn licentie cadeau gegeven aan een Ierse DX Club.

Tineke en Leo
VR 12 NOV: Vandaag te gast bij Tineke in haar 'Piratenclub' op Radio 5 was Leo van der Goot. Tezamen haalden ze herinneringen op aan de beginperiode van Leo zijn radioloopbaan, die in 1971 echt goed begon bij Radio Noordzee. Daarvoor werkte hij bij Radio Lucas, de ziekenomroep in Amsterdam dat een waar broeinest was voor aanstormend talent. Ook werd er terloops gepraat over de komende Radiodag, de tijd dat beiden gezamenlijk bij de VOO werkten en een televisieregieopleiding genoten. Ook werd het latere werk van Leo belicht en werd er gepraat over beide zonen van Leo, die ook binnen de radiowereld actief zijn. Zoon Wietse is voice over en sportverslaggever terwijl zoon Jelte zich bekwaam maakt als side kick bij Radio 538.

Radiodag in Amsterdam
ZA 13 NOV: Vandaag vond de Radiodag 2010 plaats in het prachtige nieuwe hotel Casa 400 in Amsterdam. Ruim 300 betalende gasten, gecombineerd met genodigden en de organisatie als wel de mensen bij de verschillende verkoopstands maakten een totaal van ruim 400 mensen. Wie waren er zoal als oud medewerker van de zeezenders? Een overzicht gemaakt door Martin van der Ven.

De namen
Marc Jacobs, Hugo Meulenhof, Ferry Eden, Will van der Steen, Bert Bennett, Brian Cullingford, Roger Scott (Arnold Layne), Mark Hammerton (Mark Sloane), John Stewart (John Aston), Graham Gill, Seve Ungermark, Victor Pelli, Peter Ford, Peter Chicago, Bob Noakes, Robert Owen, Hans ten Hooge (Hogendoorn), Peter Jager, Marc van Amstel, Pieter Damave, Leo van der Goot, Nico Steenbergen, Herbert Visser, Klaas Vaak (Tom Mulder), Johnny Lewis, David Foster, Ray Anderson, Dennis Jason, Nigel Harris (Stuart Russel), Richard Thompson (Bob Lawrence), Martin Fisher, John Dwyer, Robert Owen, Jan Veldkamp, Ad Roberts, Peter de Vries (Wout van der Meer), Cliff Osbourne, "Harkie" Paul Harald van Gelder, Stewart Payne, Elija van den Berg, Freddie Schorsch, Jan Sundermann, Wim van Egmond, Elly van Amstel, Sietse Brouwer, Ad Petersen (Roland), Dick Verheul, Jeremy Chartham (Caroline 1979/80), Jonathan Marks and last but not least Chi Coltrane.

Verslag Radiodag
Zoals we de laatste jaren gewend zijn doet Wim van de Water, een van de vele trouwe gasten, verslag van het gebeuren: Als start van de Radiodag ging Marc Jacobs in gesprek met Will van der Steen, Bert Bennett, Ferry Eden en Hugo Meulenhof om herinneringen op te halen aan de zeezender Radio Mi Amigo. Will van der Steen vertelde ondermeer over 1973, het jaar voor de start van Radio Mi Amigo via de testuitzendingen en over de beslissing om de studio's te verhuizen naar Playa de Aro. Bert Bennett ging ondermeer in op de zeer goede luistercijfers van Radio Mi Amigo in 1974 en meldde dat een rapport met luistercijfers uit 1974 met deze goede resultaten voor Radio Mi Amigo nog steeds 'onvindbaar' is. Ferry Eden en Hugo Meulenhof vertelden over de situatie aan boord van de MV Mi Amigo in de laatste jaren van Radio Mi Amigo. Marc Jacobs vertelde over de toenemende problemen voor Sylvain Tack in de laatste jaren van het station om Radio Mi Amigo te leiden vanuit Spanje.

Prijsvraag
Vervolgens maakte Hendrik van Nellestijn, met assistentie van Marc Jacobs en Ferry Eden, de 'Super Radio Mi Amigo Fan' bekend. De twee winnaars toonden in de grote zaal een deel van hun Radio Mi Amigo verzameling en ontvingen een Internetradio als prijs. Wel hadden ze onderling de strijd moeten strijden via het beantwoorden van 12 zeer moeilijke vragen, die voor Radio Mi Amigo waren samengesteld door Hans Knot.

Prachtig station
Vervolgens praatte Trevor Adams met Brian Cullingford, Roger Scott (Arnold Layne), Mark Hammerton (Mark Sloane),

John Stewart (John Aston) en Graham Gill en haalde herinneringen op aan de zeezender Radio 390. Een station dat destijds vanaf Red Sands Tower haar easy listening programma's verzorgde.

Boekpresentatie
Hierna introduceerde Bert Bennett het boek van Graham Gill:'Way back home' en haalde hij, samen met Graham Gill, gezamenlijke herinneringen op. Als afsluiting overhandigde Bert Bennett het boek 'Way back home' met een persoonlijke aantekening aan Graham Gill, waarin hij hem dankte voor het gegeven dat Graham zijn leermeester had mogen zijn. Het was een grote verrassing voor Graham dat Bert Bennett plotseling naast hem zat, gezien officieel Hans Knot hem het boek zou overhandigen en interviewen.

Naar Zweden
Hierna praatte Ronny Forslund met voormalig Radio Nord medewerker Seve Ungermark en haalden zij herinneringen op aan deze zeezender, die voor de Zweedse kust in internationale wateren actief was en destijds een groot luisterpubliek in Scandinavië had. Ondanks dat het 'ver van mijn bed radio' was bleven vele bezoekers van de radiodag zeer geïnteresseerd luisteren naar de verhalen over Radio Nord.

RNI deel 1
Robbie Owen ging vervolgens in gesprek met Victor Pelli, Peter Ford, Graham Gill, Arnold Layne (Roger Scott), Peter Chicago en Bob Noakes. Gezamenlijk haalden zij herinneringen op aan de zeezender Radio Noordzee. Er werd ondermeer stil gestaan bij de start van RNI, de periode voor de Engelse kust met de "jamming" en de poging tot kaping door Kees Manders. Peter Chicago legde uit hoe het mogelijk was dat RNI tijdens de 'jamming' periode voor de Engelse kust soms razendsnel van frequentie kon wisselen. Peter vertelde verder naar aanleiding van de geruchten in de jaren zeventig van de vorige eeuw dat het volgens hem echt onmogelijk was dat RNI destijds een 'spionagestation' zou zijn geweest. Vic Pelli vertelde naar aanleiding van het verhaal over de poging tot kaping van Kees Manders dat er nooit wapens aan boord van de MEBO II zijn geweest.

Bert Bennett bekijkt een oude Freewave
© Martin v.d. Ven

RNI deel 2
Hierna praatte Nico Steenbergen met Hans ten Hooge (Hogendoorn), Marc van Amstel, Pieter Damave, Peter Jager en Leo van der Goot over Radio Noordzee. Hans Hogendoorn vertelde onder andere dat de contacten met de collega's van Radio Veronica altijd heel goed waren en zijn. Hans haalde onder andere de jaarlijkse Veronicadag in Hotel Lapershoek aan waar de voormalige Radio Noordzee collega's altijd meer dan welkom zijn. Hans haalde ook aan dat de RNI medewerkers regelmatig op 'visite' gingen naar de Norderney, het zendschip van Radio Veronica. Leo van der Goot vertelde dat hij al de jaren dat hij voor de Veronica Omroep Organisatie heeft gewerkt altijd 'die jongen van Radio Noordzee' is

De reünie van Radio 390 medewerkers
© Christian Bergmann

Pieter Damave en Leo van der Goot
© Martin van der Ven

gebleven, maar dat hij daar eigenlijk wel trots op was.

Alleen goed terecht gekomen
Ook vertelde Leo van der Goot dat hij trots was op het DJ team van de Nederlandse service van Radio Noordzee. Allemaal personen die nog steeds bijna allemaal werkzaam zijn in de radiowereld, die van de televisie of binnen de muziekindustrie. Ook werd het verhaal verteld over één van de keren dat de MEBO II los was geslagen van haar ankers en iedereen in spanning zat, maar de medewerkers aan boord 'eigenlijk een hele leuke dag hadden gehad'. Het betrof een gebeurtenis uit november 1971. Als afsluiting overhandigde Hans Hogendoorn een originele patrijspoort van de MEBO II aan Vic Pelli. Door Vic Pelli werd deze overgedragen aan Jaap Schut van Museum Rock-Art in Hoek van Holland.

Verrassend einde
Vervolgens praatte Herbert Visser met de Amerikaanse zangeres Chi Coltrane over de invloed van de zeezenders op de muziekindustrie. Hieruit bleek dat Chi Coltrane precies wist welke drie zeezenders er destijds voor de Nederlandse kust lagen. Als afsluiting van de Radiodag zong Chi Coltrane onder andere 'Go like Elijah' en 'You were my friend'. In de grote zaal onthulde Peter Ford onder andere de megagrote reproductie van de originele Radio Noordzee poster uit 1970. Ook in de grote zaal onthulde Hans Hettelder, samen met Ad Roberts, een model van de zendmast van het in 1980 gezonken zendschip MV Mi Amigo. Hans toonde ook twee prachtige schaalmodellen van de Norderney en de MV Mi Amigo.

Uitzending
Radio Extra Gold zond de gehele dag live uit vanaf de Radiodag en had interviews met ondermeer Tom Mulder, Leo van der Goot, Ad Petersen (Roland) en Dick Verheul. In de grote zaal stonden merchandiser stands van onder andere Museum RockArt, Radio Waddenzee, SMC, Radio Caroline en Ray Anderson. Zowel in de interviewzaal als in de grote zaal was het de gehele dag druk en het aantal bezoekers lag rond 400. De Radiodag in 2011 wordt gehouden op zaterdag 12 november, wederom in het nieuwe Hotel Casa in Amsterdam. De Radiodag werd georganiseerd door Martin van der Ven, Hans Knot en Rob Olthof. Uitgebreid audioverslag en honderden foto's kunnen worden bekeken op www.radioday.nl

Maat op de radio
ZO 14 NOV: Op zondag 5 december om 21.05 uur op Radio 1 zal een documentaire over Ferry Maat in het programma Holland Doc Radio worden uitgezonden. Ferry Maat, die ooit op 6 maart 1971, dus bijna 40 jaar geleden, zijn radioloopbaan heeft opgestart bij RNI en wel bij de Nederlandse service, genaamd Radio Noordzee. Hij was daarmee een van de eerste programmamakers, die onder leiding van John de Mol sr. een succesrijk radiostation uit de grond stampten. Directe mensen van het eerste uur bij de Nederlandse service van RNI destijds waren Willem van Kooten - als deejay bekend als Joost de Draayer, Jan van Veen en niet veel later Peter Holland. Een zeer goede lichting van deejays. Ferry Maat zijn loopbaan ging via vele radiostations en omroepen, waaronder de TROS, NCRV, Veronica, Radio Tien en Radio 538.

Soulman nummer 1
De op 16 januari 1947 geboren Ferry Maat klonk destijds als een swingende klok, een klok die hij veertig jaar tikkende heeft weten te houden. Bij RNI begon hij destijds al zijn wekelijkse Soulshow die decennialang een hit was en vele luisteraars trok. Vele soulartiesten spraken speciale spots in voor de soulshow als een 'dank je wel' dat Ferry ze groot gemaakt had in Nederland, ze in west Europa waren doorgegroeid en daarna wereldwijd een succes waren.

Jingles
In de tweede helft van de jaren zeventig van de vorige eeuw introduceerde hij een jingle-item in zijn programma waarbij gedurende een minuut iedere week oude en unieke jingles voor de jinglefreaks voorbij kwamen. Later zou Ferry Maat voor vele radiostations jingles gaan produceren. Maar vooraf zijn loopbaan als deejay was Maat studerende aan het conservatorium en

speelde hij eerst in The Garry O'Shannan Group om later in de Rotterdamse succesvolle soulformatie the Free plaats te nemen achter de piano.

Presentatie hitlijsten
Ook op het gebied van de Hitparade was Maat een ijkpunt voor velen. Eerst presenteerde hij, na het vertrek van Joost den Draayer en Jan van Veen bij RNI, jarenlang de Radio Noordzee Top 50 en daarna de Top 40 op de TROS. Toen de organisatie achter de zeezender Veronica in 1976 als omroep VOO met haar uitzendingen doorging, was de TOP 40 terecht terug bij deze omroep, die het in januari 1965 voor de eerste keer uitzond via de 192 meter. Ferry Maat werd vervolgens bij de TROS presentator van de Europarade, een concept bedacht door zijn toenmalige collega's Hugo van Gelderen en Ad Roland. Een programma dat trouwens in tal van landen een succes werd. Ook zou hij de Nationale Hitparade geruime tijd presenteren via Radio 3.

Onderscheidingen
In 2007 ontving Ferry Maat de Marconi Award voor zijn prachtige loopbaan terwijl hij een jaar later werd onderscheiden tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Luister naar een portret rond Ferry Maat in Holland Doc Radio op Radio 1, 5 december om 21.05 uur, een productie van Guido Spring.

De volgende
MA 15 NOV: Het volgende bericht ontving ik via Woolf Byrne uit Australië die me meldde het heel jammer te hebben gevonden dit jaar niet aanwezig te kunnen zijn op de Radiodag. Graag had hij zijn oude collega's uit de dagen van Radio 390 terug gezien. Tevens meldde hij dat het de laatste tijd niet zo goed gaat met David Gilbee, ook bekend als Dave MacKay op Radio 355 en Britain Radio. Laten we hopen dat we beiden desondanks nog eens mogen treffen.

T-shirttijd
DI 16 NOV: Even weer aandacht voor een foto met een T-shirt erop dat gerelateerd is aan radio. Je ziet hier een man met een rood RNI T-shirt die op de Grote Markt in Groningen een reportage staat te maken over de festiviteiten die op 28 augustus 1974 plaatsvonden in de Martinistad Groningen. De man is uw eigen hoofdredacteur Hans Knot in jonge jaren.

Auto
WO 17 NOV: Alweer een tijdje geleden dat we u een foto mochten voorschotelen waarop een auto met reclame voor een radiostation. Vaak betrof het dan een auto met op de achterkant een sticker. Het idee voor dit onderwerp is ooit een tweetal jaren geleden bedacht door Martin van der Ven. Deze keer brengt de foto je naar de haven van Ashdod in Israël en je ziet de bestelwagen van The Voice of Peace, afgebeeld bij de plek waar het bevoorradingsschip werd volgeladen aan de havenkade in de jaren tachtig van de vorige eeuw.

Even terug naar Nederland
DO 18 NOV: Terugkijkend op de Radiodag vond ik zelf de komst uit Zwitserland van Vic Pelli en het panel van Radio 390 de hoogtepunten. Vic had ik sinds 1971 niet meer gezien en gek genoeg klikte het meteen. De drie organisatoren van de Radiodag werden verblijd met een prachtig en exclusief cadeau, namelijk een aandeel in MEBO Ltd. in Zürich, als dank voor onze inzet voor de organisatie van de Radiodagen. Zeer gevleid voelden we ons.

Scheveningen
De komst van Victor Pelli naar Nederland was geregeld door Peter Ford van Surf Studio en de dag na de Radiodag werd enig nostalgisch werk verricht. Op de eerste foto zie je Vic afgebeeld in Peter zijn studio, met in zijn hand een exemplaar van het RNI fotoboek, uit 1970, dat destijds werd samengesteld door Vic. Daarna ging het naar Scheveningen voor een bezoek aan de Tweede Binnenhaven, waar Vic vooral verbaasd was nog zoveel herkenbare dingen na een periode van veertig jaar terug te vinden. Op de foto natuurlijk bij de Trip tender, de boot die ontelbaar vaak is gebruikt voor de bevoorrading van de MEBO II en nog steeds in dienst is. (Beide foto's op pag. 10)

Mick in Canada
VR 19 NOV: Het gaat weer redelijk goed met Mick Luvzit in Canada. De deejay werd in 1966

Tweemaal Vic Pelli in Nederland © Peter Ford

wereldberoemd toen hij aan boord van het zendschip van Caroline North, de Fredericia, in het huwelijk werd verbonden door kapitein Gisp en wel met Janet Terret. Een paar jaar geleden werd Mick ernstig ziek door hartproblemen en diende een paar maal te worden geopereerd. Hij meldde me dat hij weer volop aan het werk is en recent zijn werkzaamheden heeft afgerond voor een documentaire over drank en drugsmisbruik in Canada. Ter gelegenheid van de release van de documentaire werd bijgaande *publiciteitsfoto* gemaakt.

Bijnamen

ZO 21 NOV: Andermaal is er weer een paar bijnamen te melden dat bij het beluisteren van oude opnamen tevoorschijn kwam. Allereerst hoorde ik er een in een programma van Andy Archer op Caroline International in 1967, waarin hij zichzelf de 'sweet talking guy' noemde. In 1974 was het, andermaal op Radio Caroline, dat Brian Anderson zijn toenmalige collega Norman Barrington de bijnaam 'Baby Face' gaf. De reden was dat Norman, voordat hij de studio binnenwandelde net uit de wasruimte was gekomen en daar zijn ruige baard had afgeschoren.

Oude auto

ZO 21 NOV: Uit Engeland kreeg ik een reactie op een foto *(onder)*, die ik in het report van begin november plaatste waarop niet alleen Tony Allen en een aantal andere mensen te bewonderen was maar ook een auto: 'Beste Hans wat leuk om de trouwauto van mij en mijn vrouw Anne te zien op de foto. Het is een Vauxhall Victor, wit van kleur met een zwart dak. Een combinatie die destijds heel in was. Wij waren in 1978 destijds in Noordwijkerhout, waar de foto is genomen, en waren verder op huwelijksreis in de badplaatsen Blankenberge en Zandvoort. We trouwden dat jaar op 17 juli. Helemaal te gek het terug te zien in het Hans Knot Report.' En de mail was afkomstig van Paul Rusling.

Duncan Johnson

MA 22 NOV: Verrassend was het om na een lange tijd weer eens van Duncan Johnson te horen die mij de omslag stuurde van het boek van Ben Toney. Na het gelezen te hebben schreef Duncan een mail aan Tony die hij graag wil delen met mijn lezers: 'Ik ben een tijd met niemand in contact geweest en plotseling gebeurde er weer van alles. Mitch, de vroegere kok van Radio London, kwam bij me buurten en niet veel later kreeg in een telefoontje uit de VS van Ben Toney. Ik had zijn boek ontvangen en hij vertelde mij dat hij moeite had gehad in het boek om na zo vele jaren een beeld te schetsen van de deejays, die

voor Radio London hadden gewerkt.

Vergeten
Ik heb hem toen maar verteld dat hij vergeten was te melden dat hij me gedreigd had te ontslaan nadat ik het nummer 'Goodbyeeee' gezongen door Peter Cook en Dudley Moore in mijn programma had gedraaid. Ik kreeg daarop als antwoord dat hij me helemaal geen goede deejay vond en het probleem met de plaat al lang was vergeten. Wel zei hij me dat hij me heeft aangenomen om mijn zeer goede stem als presentator. Er is nog meer te vertellen maar daarover later meer.'

Artiestentijd
WO 24 NOV: Er zitten ontzettend veel foto's in ons archief van artiesten die op de een of andere manier de studio's of zendschepen van zeezenders hebben bezocht. Dit keer een foto die is genomen op een Caroline Night Out in 1966. Tom Jones wordt geïnterviewd door Robbie Dale. Met de naam 'Tom Jones' noemen we andermaal een artiest wiens loopbaan begonnen is middels het intensief draaien van zijn platen door vooral de deejays van Radio London en Radio Caroline.

Boven water
DO 25 NOV: Ik heb een e-mail ontvangen van een zekere Chris Heaton die mijn uitgebreide verhalen heeft gevonden op internet inzake de geschiedenis van de Voice of Peace. Daarbij staat ook een lange namenlijst vermeld, waarop de namen voorkomen van alle deejays die bekend waren er te hebben gewerkt tussen 1973 en 1993. Chris had de lijst doorgelezen maar trof zijn naam niet aan. 'Het mag misschien vreemd klinken maar ik kan me helaas niet exact het jaar herinneren dat ik aan boord van de Voice of Peace heb gewerkt. Maar ik weet wel dat Israël de zwaarste storm tot op dat moment meemaakte. Het Vredesschip sloeg van haar ankers en ik was op dat moment mijn programma aan het presenteren toen de zender uit de lucht sloeg.

Op zoek naar collega's
Vervolgens besloot ik op zoek te gaan naar mijn andere collega's en één van hen vond ik in knielende houding in zijn hut want hij dacht dat we allemaal dood zouden gaan. Op dat moment besefte ik pas hoe ernstig de situatie was. Gelukkig was de kapitein aan boord en slaagde erin het schip drijvende te houden. Ik denk dat ik beroemd ben geworden toen ik op een ander moment totale stilte veroorzaakte op de frequentie van The Voice of Peace. Ik was juist klaar met de middernachtelijke uren en had op dat moment een enorme infectie aan een van mijn tanden. De pijn was niet te harden en ik kwam in een toestand van bewusteloosheid. Mijn show eindigde dus zonder dat een volgende deejay kwam opdraven.

Vergiftiging
Nadat ik weer tot bewustzijn was gekomen ben ik naar hem op zoek gegaan en het bleek dat hij in zijn cabine in doodzieke toestand lag als gevolg van voedselvergiftiging. Ik ging vervolgens op zoek naar de technicus maar je raadt het al, ook hij was doodziek en vertelde mij dat hij tot niets in staat was. Er bleken er nog veel meer zo aan toe te zijn en daar ik me ook niet goed voelde heb ik geen mond meer opengedaan, heb de closedown jingle en tune gedraaid en het was stil in de ether als het om de uitzendingen van de VOP ging.

Bewusteloos
Ik ben terug naar mijn hut gegaan en daar ben ik weer ingestort om enkele uren later weer bij te komen uit de bewusteloosheid. Toen ik weer bijkwam ben ik direct weer naar de studio gegaan en het bleek dat we al weer aan het uitzenden waren. Abe Nathan stuurde de volgende dag een tender, zodat ik naar een tandarts kon. Ik was echt bang dat ik niet terug naar het schip mocht maar op het vliegtuig terug naar Engeland zou worden gezet. Gelukkig mocht ik terug naar het Peaceship en als straf mocht ik niet meer presenteren maar alleen maar dingen instarten in de programmering.

Naar de haven
Op een bepaald moment werd besloten met het zendschip de haven van Ashdod aan te doen voor een regelmatige controle. Het schip bleek onzeewaardig en onderhoud diende uitgebreid te worden gedaan. Dat kon weken duren en dus kwamen we zonder werk te zitten en werden verzocht naar ons vaderland terug te keren. Ik durf het bijna niet te zeggen maar ik werkte op de Voice of Peace als Christopher Young.'

Dank aan: Mary Payne, Martin van der Ven, Francois Lhote, Rob Olthof, Wim van de Water en Ian Anderson.

Samenstelling: HANS KNOT

DI 19 OKT: 3FM houdt vanaf vandaag een hitlijst bij waarin de populariteit van artiesten op sociale media wordt gemeten. Met de 'Serious Talent Chart' is de naamsbekendheid van vooral aanstormende artiesten te volgen. Het publieke jongerenstation speurt hiervoor sociale netwerken als YouTube, Twitter, MySpace, Hyves, Facebook en Last.fm af. De traditionele hitlijsten baseren zich vooral op verkoopresultaten en de hoeveelheid zendtijd voor bands op radio en televisie. De 3FM Serious Talent Chart echter, maakt in een oogopslag duidelijk welk veelbelovend talent 'talk of the internet' is, aldus een persbericht van 3FM. De samensteller houdt rekening met het aantal keren dat een liedje is gedraaid op YouTube of Last.FM, hoeveel comments een band heeft en hoeveel vrienden een artiest heeft. Vandaag staat de Groningse band 'MakeBelieve' op nummer 1 in de Serious Talent Chart. De nieuwe hitlijst is gemaakt met behulp van de techniek van 'Tribe Monitor', een webservice van 'New Music Labs'.

DI 19 OKT: Critici, kenners en interviewvakgenoten hebben een interview door *Clairy Polak* verkozen tot het beste televisie-interview van het afgelopen jaar. Polak was met Wilfried de Jong en Jeroen Pauw genomineerd voor de Sonja Barend Award. De award is op het Westergasfabrieksterrein in Amsterdam uitgereikt door Sonja Barend. Clairy Polak interviewde de tweede man van de DSB-bank, Hans van Goor, op de avond dat Dirk Scheringa zijn bank nog probeert te redden. Onder de stemmers waren televisiecritici als Jean-Pierre Geelen, Hans Beerekamp, Willem Pekelder en Henk van Gelder, opinie makers als Jeroen Smit, Aaf Brandt Corstius, Margriet van der Linden en Felix Rottenberg, interviewers als Arjan Visser, Nathalie Huigsloot en Jan Tromp. En tenslotte televisiemakers als Frits Barend, Wim Brands, Daphne Bunskoek, Hanneke Groenteman en Wouke van Scherrenburg. Vorig jaar won Matthijs van Nieuwkerk de eerste Sonja Barend Award. Het interview van Ischa Meijer met Annie M.G. Schmidt werd toen verkozen tot beste televisie-interview aller tijden.

DI 19 OKT: Clairy Polak is weg bij het actualiteitenprogramma 'Nieuwsuur'. Dat bevestigde hoofdredacteur Carel Kuyl dinsdag. Polak zou voor het programma lange interviews op locatie gaan maken. "Maar die formule bleek niet te werken," aldus Kuyl. De beslissing om te stoppen met de lange interviews op locatie is volgens hem in gezamenlijk overleg met Polak genomen. "Er is geen sprake van enige animositeit." Hij gaat nu bekijken of de televisiepresentatrice iets anders kan doen voor de NTR, de omroep waar de actualiteitenrubriek in samenwerking met de NOS wordt gemaakt.

WO 20 OKT: De Nederlandse Publieke Omroep (NPO) heeft via haar meerjarenbegroting toestemming gevraagd om Radio 5 te kunnen splitsen in twee radiostations: Radio 5 Nostalgia en Radio 7. Deze laatste zal de religieuze en levensbeschouwelijke programma's uitzenden waar Radio 5 zich voor 2006 mee profileerde, maar die nu alleen 's avonds en in het weekend te horen zijn. Radio 5 Nostalgia zal de muzikale 'gouwe ouwe' programmering 24 uur per etmaal moeten continueren. De bedoeling is dat in de praktijk Radio 5 Nostalgia als 'nieuwe station' distributie via de verschillende infrastructuren zal krijgen. Radio 7 zal bij goedkeuring de 'oude' plek van Radio 5 innemen.

DO 21 OKT: Radio 2 en Q-music noteerden in het Continu Luisteronderzoek (CLO) van Intomart GfK over de periode augustus-september 2010 de grootste stijging in marktaandeel. Radio 2 ging van 9,0 naar 9,8 procent, Q-music van 6,2 naar 7,0 procent marktaandeel. Radio 2 neemt daarmee weer de tweede plek in achter Radio 538 ten koste van 3FM. Radio 538 verstevigde zijn positie als best beluisterde station. Het marktaandeel steeg van 10,3 naar 10,8 procent. ORN, de gezamenlijke regionale omroepen, moest marktaandeel inleveren; het percentage daalde van 12,9 naar 12,0. Ook 3FM verloor terrein. Het publieke jongerenstation ging van 9,7 naar 9,4 procent marktaandeel. Sky Radio bleef op 8,4 procent.

DO 21 OKT: Journalist en documentairemaker Ad van Liempt heeft een eredoctoraat toegekend gekregen van de Universiteit van Amsterdam (UvA). Hij ontvangt deze op 10 januari. Ook is Van Liempt per 1 november 2010 benoemd tot zogenoemde 'Professional in Residence' aan het departement Mediastudies van de universiteit. Dat heeft een woordvoerder van de UvA bekendgemaakt. Als 'Professional in Residence' is de documentairemaker in het bijzonder betrokken bij het project 'De Biografie van Amsterdam', bestemd voor studenten van de masterprogramma's 'Research en redactie' (Journalistiek) en 'Publieksgeschiedenis'.

VR 22 OKT: De AVRO verhuist met een deel van de organisatie waarschijnlijk in 2012 naar het Amsterdamse Vondelpark. De omroep komt, als het aan de leiding van het stadsdeel West ligt, in het zogenoemde Vondelpark paviljoen waar nu nog het Filmmuseum is gevestigd. Eye/filminstituut Nederland (voorheen het Filmmuseum), dat sinds 1972 in het paviljoen zit, verlaat het pand waarschijnlijk per 31 december 2011 om te verhuizen naar een nieuw onderkomen bij Overhoeks op de Noordelijke IJ-oever. De leiding van Stadsdeel West wilde opnieuw een maatschappelijk culturele instelling als huurder, die zich richt op een breed publiek. Het gebouw moet opnieuw een publieksfunctie krijgen zodat het toegankelijk blijft voor iedereen. Men verkoos de AVRO boven Cinekid na een uitgebreide voorselectie. Het huurcontract tussen West en de AVRO is nog niet getekend. Er moet nog overeenstemming worden bereikt over zaken als de hoogte van de huur en de inrichting van buitenruimtes.

VR 22 OKT: Giel Beelen heeft met zijn VARA programma 'GIEL!' op 3FM de 'Gouden RadioRing 2010' gewonnen. Beelen was sinds de invoering van de prijs in 2006 ieder jaar genomineerd voor de prijs, maar hij won 'm nog nooit. "Ontzettend gaaf!," reageerde Giel toen hij de award uitgereikt kreeg uit handen van Henk Westbroek. Voor de uitreiking zei hij nog dat hij van al zijn nominaties er dit jaar het meest op hoopte. Het was al duidelijk dat de prijs naar een programma van het publieke jongerenstation zou gaan, want naast 'GIEL!' waren ook 'Arbeidsvitaminen' en 'Ekstra Weekend' genomineerd. Gerard Ekdom, presentator van de twee laatstgenoemde programma's, greep ook nog eens naast de 'Zilveren RadioSter', die dit jaar voor de derde keer in vijf jaar tijd naar Edwin Evers ging. De 'Zilveren RadioSter' voor de beste mannelijke radiomaker is daardoor alleen nog maar gewonnen door Evers en Giel Beelen, die de prijs twee keer voor zich opeiste. De 'Zilveren RadioSter' voor beste vrouwelijke radiomaker ging voor de vierde keer in vijf jaar tijd naar Claudia de Breij. Alleen Sophie Hilbrand kon in 2008 haar hegemonie doorbreken. Er werden nog meer prijzen verdeeld. De Marconi Award voor het beste radiostation ging naar 3FM, die voor aanstormend talent naar Mattie Valk en de Marconi Oeuvre Award werd gewonnen door Jeroen van Inkel.

VR 22 OKT: Henk Westbroek is toegevoegd aan het deejayteam van Radio Veronica. Vanaf maandag is Henk Westbroek een week lang te horen als vervanger voor Robert Jensen. Westbroek heeft iedere dag het spraakmakende item 'Westbroeks Top 3' in de ochtendshow 'JENSEN!' Vanwege de vele enthousiaste reacties van luisteraars op de bijdragen van Henk en de klik tussen de twee programmamakers wordt Westbroek voortaan de vaste vervanger voor Robert Jensen." Westbroek zal komende week de ochtendshow van 6:00 uur tot 9:00 uur presenteren samen met dj Erwin Peters. Henk Westbroek: "Ik voel me net een voetballer die drie jaar lang is blijven doortrainen, bij elke wedstrijd op de bank moest blijven zitten en eindelijk weer een wedstrijdje mee mag doen. Bovendien heb ik altijd al eens een week vroeg op willen staan." Volgens Uunco Cerfontaine, programmadirecteur van Radio Veronica, was het vinden van een geschikte vervanger nog niet zo gemakkelijk: "Jensen is een personality met een duidelijke mening en een bijzondere stijl van presenteren. Westbroek beschikt op zijn manier over dezelfde talenten en ik denk dat we daarom een waardige vervanger in huis hebben gehaald. Bovendien vindt hij de muziek van Veronica fantastisch en kan hij het verder heel goed vinden met co-jock Erwin Peters. Dus dat wordt betaald hobbyen voor hem." Westbroek begon zijn presentatiecarrière ooit bij de VARA.

MA 25 OKT: *Edward van Cuilenborg* is de presentator van het programma rondom de wedstrijden van Feyenoord op Megastad FM. "Ik heb altijd heel graag radio willen maken. Langs de Lijn wilde mij in het verleden ook graag als presentator, maar dat was destijds niet te combineren met mijn televisiewerk. Een andere passie is Feyenoord. Dit is zonder te overdrijven een droomcombinatie. Ik heb een aantal keren meegelopen met de jongens van Megastad en die maken een zeer ambitieuze, professionele en heel prettige indruk." Edward werkte dertien jaar voor Studio Sport en presenteerde daar onder meer een WK voetbalfinale en gaf commentaar bij Eredivisie- en Champions League wedstrijden. SBS trok hem daarna aan als anchorman van alle sportprogramma's. Edward presenteerde bijna zeven jaar onder meer de wedstrijden van het Nederlands elftal en vond het daarna tijd voor andere uitdagingen.

DI 26 OKT: Hans de Clercq wordt per 1 november hoofd wetenschap van de NTR. Hij gaat zich binnen deze nieuwe functie bezighouden met eindredactionele werkzaamheden en coördinatie van de crossmediale samenwerking binnen radio-, televisie- en internetproducties op het gebied van wetenschap, ook met partners als VPRO en andere omroepen en organisaties op gebied van wetenschap en onderwijs. "De afgelopen jaren hebben we binnen Teleac veel werk gemaakt van verbe-

tering van onze educatieve portfolio en van onze werkwijzen," zegt De Clercq. "Resultaat waren betere slots en kijkcijfers, efficiëntere bedrijfsvoering, meer crossmediale projecten en slimmere samenwerkingsverbanden. Juist crossmedialiteit en samenwerking kunnen denk ik helpen om voor het domein wetenschap, slots, bereik en budget te behouden en als het even kan uit te breiden. Zelfs met de gure tegenwind die vanuit Den Haag dreigt op te steken." De Clercq was sinds maart 2007 hoofd televisie, radio en internet volwasseneducatie bij Teleac.

DI 26 OKT: Minister Van Bijsterveldt van OCW is niet gelukkig met de constructie, die de publieke omroep hanteert rond auteursrechten op jingles en tunes. Maar er is geen sprake van dat de NPO daarmee de wet overtreedt, aldus de minister in antwoord op vragen uit de Tweede Kamer naar aanleiding van een artikel in het Dagblad van het Noorden. Daarin kwam aan de orde dat componisten, muzikanten en tekstschrijvers van liedjes contractueel verplicht worden om hun werk in te brengen bij muziekuitgever Crossmex, waarna de NPO vervolgens een deel van de auteursrechten terugkrijgt. Minister Van Bijsterveldt wijst erop dat een ruime rechtenoverdracht ook bij commerciële omroepen en producenten een gangbare praktijk is. De NPO en Crossmex hanteren voor langlopende netstylingmuziek, tunes en jingles een aanvullende regeling voor het delen van inkomsten. Het komt erop neer dat de auteur een percentage van de BUMA-inkomsten terugbetaalt aan de omroep, als het auteursdeel van de BUMA-inkomsten boven een bepaalde grens komt. Die regeling is getroffen omdat bij in opdracht gemaakte tunes en jingles, die vaak worden uitgezonden, een onevenredigheid bestaat tussen de BUMA-gelden en de prestatie van de auteur. Minister Van Bijsterveldt geeft in haar antwoorden op de Kamervragen aan dat ze met een en ander niet gelukkig is, omdat het de positie van auteurs niet ten goede komt. Maar ze onderstreept wel dat de publieke omroep de Mediawet niet overtreedt. Of de omroep misbruik maakt van een machtspositie, moet de NMa beoordelen, vindt de minister. De verklaring was terug te vinden in Spreekbuis, het personeelsblad van de publieke omroep.

WO 27 OKT: In Broadcast Magazine wordt gemeld dat onder het motto 'Voor een breed beeld - tegen het kwart van Rutte' een petitie is gestart om steun te verwerven tegen de bezuinigingen die het kabinet Rutte heeft aangekondigd op de publieke omroep. Het bedrag loopt op tot 200 miljoen euro in 2015, wat ongeveer een kwart van het totale budget vertegenwoordigt. "Wij vrezen een kaalslag en denken dat de kerntaken en -waarden van de publieke omroep in gevaar komen," aldus de opstellers van de petitie. Er is begrip voor het feit dat er bezuinigd moet worden, maar 200 miljoen is volgens de initiatiefnemers van de petitie buitenproportioneel.

DO 28 OKT: Zes regionale omroepen stoppen met de satellietdistributie van hun signaal. L1 Limburg, RTV Noord-Holland, Omroep Brabant, RTV Drenthe, Omroep Zeeland en RTV Rijnmond stoppen met het verspreiden van hun programma's via de Astra-satelliet. "De reden is simpel. In verband met noodzakelijke kostenreducties hebben we kritisch gekeken naar de uitgaven, waaronder ook de kosten voor distributie van onze programma's. Ook speelt een rol dat er alternatieven zijn om L1 TV te ontvangen. Daarom hebben we geen nieuw contract voor satellietuitzendingen afgesloten," aldus Leo Hauben, hoofdredacteur van L1 via zijn weblog. Omrop Fryslân, RTV Noord, Omroep Gelderland en RTV Oost blijven wel na 1 december uitzenden via de Astra-satelliet. De regionale omroepen, die de Astra verlaten, blijven wel uitzenden via de kabel (zowel analoog als digitaal) en Digitenne. Daarnaast zijn de regionale omroepen ook te zien en te horen via Internet.

MA 1 NOV: Raoul Heertje zal eind dit jaar opnieuw het televisieprogramma 'Wintergasten' gaan presenteren. Vorig jaar was de cabaretier ook al interviewer voor het VPRO-programma, waarin internationale gasten aan de tand worden gevoeld. Dit jaar bezoekt hij onder meer de Colombiaanse filosoof, wiskundige en politicus Antanas Mockus. De overige twee Wintergasten zijn de van oorsprong Britse zanger Antony Hegarty en Roy Sorensen, professor filosofie aan de universiteit van St. Louis in het Amerikaanse Missouri. Het interviewprogramma van de VPRO is te zien rond de feestdagen, op 20 en 27 december en 3 januari. Heertje interviewt de gasten aan de hand van film- en televisiefragmenten.

DI 2 NOV: De gemeente Amsterdam verleent een eenmalige subsidie van 4,25 miljoen euro aan AT5 om hen van de ondergang te redden. Mogelijk komt daar nog eens 750.000 euro bij, het tekort dat dit jaar bij het stadsstation ontstaat. De nieuwe raad van commissarissen van AT5, die half juli aantrad, zegt dat de situatie acuut en hachelijk is; de bestaande subsidie van 3,3 miljoen euro per jaar is niet toereikend om AT5 in de lucht te houden. De organisatie heeft een schuld van vier ton bij banken en gemeente en het eigen vermogen zal eind dit jaar negatief zijn. Rond de mislukte fusie met RTV Noord-Holland heeft AT5 260.000 euro uitgegeven, de in-

komsten uit eigen producties vallen drie ton lager uit dan was begroot en de reclame-inkomsten zijn anderhalve ton lager dan waarop was gerekend. De commissarissen vinden dat Amsterdam de tegenvallers op moet vangen om 'de lopende bedrijfsactiviteiten zonder problemen te kunnen blijven financieren'. Daarna zal vanaf 2012 een structurele subsidie van vier miljoen euro per jaar nodig zijn, maar moet er eigenlijk 5,5 tot zes miljoen euro op tafel komen voor een 'gezonde' bedrijfsvoering. Het stadsbestuur wil voorlopig de zorgen voor 2011 wegnemen en daarna zien hoe de zender zich ontwikkelt. Wethouder Gehrels, die eerder dit jaar te weinig vertrouwen had in de fusieplannen om ermee door te gaan, stelde de interim-commissarissen aan om een toekomstplan voor AT5 te ontwikkelen. Het gemeentebestuur lijkt nu akkoord te gaan met deze reddingsoperatie, zo meldt Het Parool.

WO 3 NOV: De leiding van de VARA praat met vertegenwoordigers van BNN over nauwe samenwerking. Dat meldt VARA-voorzitter Cees Korvinus in de novemberuitgave van Broadcast Magazine. "Samenwerking is al lang geen vies woord meer in Hilversum. Alle omroepen werken nu mee aan een gezamenlijke visie op het publieke bestel na 2013. Het zou mooi zijn als we de politiek kunnen voeden met een eendrachtig plan voor de toekomst," aldus Korvinus. "Wij hebben een tijd geleden al het initiatief genomen om met aan ons verwante omroepen te gaan samenwerken. Daarbij dachten wij in eerste instantie aan de VPRO en BNN, onze progressieve familie. De leiding van de VPRO heeft echter aangegeven wel op onderdelen te willen samenwerken, maar verder als stand-alone omroep door te gaan. Met BNN zijn de gesprekken echter nog volop gaande, dat kan een interessante verbintenis worden. Deze gesprekken zijn al een tijd gaande, maar ik kan me voorstellen dat dit proces onder druk van de bezuinigingen een iets hoger tempo gaat krijgen."

WO 3 NOV: Ton F. van Dijk wordt per 1 februari de nieuwe algemeen directeur en tevens de nieuwe hoofdredacteur van AT5. Van Dijk was hoofdredacteur bij de Amsterdamse lokale omroep van 1997 tot 2000. Momenteel is hij werkzaam als televisieproducent bij Palm Plus en is hij directeur van de vereniging van Onafhankelijke Televisie Producenten (OTP). Commissarissen Melle Daamen en Jan Driessen: "Wij zijn verheugd dat we Ton bereid hebben gevonden om AT5 te gaan leiden. De aanstelling van Ton is een helder signaal naar alle medewerkers en de politiek in Amsterdam dat we van AT5 weer een betekenisvol en spraakmakend nieuwsstation gaan maken. Ton heeft bewezen dat in goede samenwerking met alle partijen te kunnen."

WO 3 NOV: Radio 10 Gold sluit het jaar weer muzikaal af met de Top 4000. Voor het zesde jaar op rij staat het station vanaf maandag 6 december precies 24 dagen helemaal in het teken van de langste hitparade op de Nederlandse radio. Luisteraars bepalen zelf welke hits in de Top 4000 terechtkomen door te kiezen uit een speciale keuzelijst óf door zelf een hit toe te voegen. Ze kunnen stemmen op hun favoriete hits uit 45 jaar Top 40 via de website www.radio10gold.nl. Vorig jaar stond het nummer 'Billie Jean' van Michael Jackson op nummer 1. Het nummer 'Let the Music Play' van Shannon stond op de laatste plaats. Luisteraars kunnen tot en met dinsdag 30 november hun stem uitbrengen. Van maandag 6 december tot en met donderdag 31 december is de Top 4000 dagelijks van 06.00 uur tot 19.00 uur te beluisteren op Radio 10 Gold met uitzondering van eerste en tweede kerstdag, dan is een speciaal kerstprogramma te horen. De presentatie is in handen van de Radio 10 Gold DJ's én bekende gastpresentatoren. De nummer 1 wordt op woensdagavond 31 december rond 19.00 uur uitgezonden. De Top 4000 is van maandag 6 december tot en met 31 december van 06.00 tot 19.00 te horen op Radio 10 Gold.

WO 3 NOV: Roeland Stekelenburg, hoofd Nieuwe Media bij de NOS, stopt per 1 januari met zijn werkzaamheden bij de omroep om een eigen bedrijf te beginnen. De nieuwe onderneming wordt onderdeel van het Hilversummer televisiebedrijf CMI en gaat 'innovatieve oplossingen ontwikkelen voor grotere (media-)bedrijven en organisaties'. "Als hoofd Nieuwe Media heb ik voor de NOS de afgelopen 4 jaar de innovatie binnen het bedrijf aangejaagd en vormgegeven. Ik heb dat met heel veel plezier gedaan," aldus Stekelenburg. "Opereren op het grensvlak van journalistieke inhoud en techniek is immers mijn specialisme." Dat blijft hij doen in zijn 'nieuwe uitdaging'. "Ik krijg alleen de kans om hetzelfde op grotere schaal, internationaal, voor verschillende bedrijven en met meer middelen te gaan doen." Stekelenburg was sinds juni 2006 hoofd Nieuwe Media bij de NOS. Hij was in die functie onder meer verantwoordelijk voor de ontwikkeling van mobiele applicaties van de omroep en het uitzenden op internet van grote evenementen als het WK Voetbal en de Olympische Spelen.

DO 4 NOV: Erik de Zwart wil op korte termijn een nieuw muziekstation lanceren. 'Top 40-TV'

© Radio Veronica

zal een digitaal station moeten worden met hoofdzakelijk TOP 40-nummers. Dit zei De Zwart in het NCRV programma 'Lunch op Radio 1'. De Zwart reageerde in het programma op het verdwijnen van het muziekstation TMF. Hij zag de ondergang van het station al langer aankomen: "Het is erg jammer dat een goed station als TMF nu bij het grof huisvuil wordt gezet," aldus De Zwart, die zeven jaar voor TMF werkte en onder meer de Top 40 presenteerde. Met Top 40 TV wil hij de poplijst 'van voor naar achteren' uit gaan zenden. Ook Nederlandstalige muziek moet op het televisiestation te zien zijn, in tegenstelling tot de Top 40 van TMF, waarin men deze muzieksoort weigerde te tonen. Daarnaast is de dj en vj bezig met het opzetten van een tweede digitaal televisiestation: Top 40 Hitdossier TV. Daarop moeten de hits uit de afgelopen decennia te zien zijn.

VR 5 NOV: Door nauw met elkaar samen te werken, denken de publieke omroepen jaarlijks ongeveer 50 miljoen euro te kunnen besparen. Dat staat in een verklaring die vertegenwoordigers van de Nederlandse Publieke Omroep deze week met de omroepdirecties hebben opgesteld en besproken met CDA minister Van Bijsterveldt (Media). Het kabinet wil dat de omroepen 200 miljoen euro gaan bezuinigen. De omroepbestuurders willen niet eindeloos met de kaasschaaf de kwaliteit aantasten. Bij de zogeheten 'kaasschaafmethode' moeten alle onderdelen in gelijke mate een deel van het budget inleveren. Zij kiezen ervoor om hele programmatitels te schrappen. Daarnaast streven ze ernaar om het aantal omroepen terug te brengen tot acht. In het document staat dat de omroepen jaarlijks 25 miljoen kunnen besparen, de overkoepelende NPO kan hetzelfde bedrag bezuinigen. De NPO wil verder fors snijden in het aantal digitale kanalen en websites. Minister Van Bijsterveldt is niet ontevreden met het voorstel. "Het is goed dat de publieke omroep zelf hard bezig is met voorstellen die een bijdrage leveren aan de doelstelling van het regeerakkoord, nauwere samenwerking bestaand uit fusies zijn daarvan een onderdeel, net als behoud van kwaliteit.

VR 5 NOV: Talpa Media gaat in zee met het televisieproductiebedrijf Sony Pictures Television Arabia FZ-LLC (SPT Arabia). Ze gaan samenwerken voor de televisiemarkten in het Midden-Oosten en Noord-Afrika. Het mediabedrijf van John de Mol kan zo Talpa programma's produceren voor tientallen televisiestations in meer dan twintig landen in die regio. Bij de samenwerking gaat het om de verkoop van bekende Talpa-formules als 'The Voice Of', 'I Love My Country' en 'Dating in the Dark' aan de stations in het Midden-Oosten en Noord-Afrika. De gemeenschappelijke activiteiten komen onder leiding te staan van SPT Arabia's Ziad Kebbi. Talpa Media heeft de internationale activiteiten het afgelopen jaar flink uitgebreid. Het bedrijf sloot soortgelijke samenwerkingsverbanden met partners op televisiemarkten in allerlei delen van de wereld. Daaronder zijn Frankrijk, de Verenigde Staten, Australië en Scandinavië.

ZO 7 NOV: Het live discussie- en interviewprogramma Buitenhof is vanmiddag twee keer verstoord door actievoerende krakers. Eerst werden presentator Clairy Polak en de burgemeester van Amsterdam Eberhard van der Laan overvallen door een spandoek op het raam en vervolgens begon een man uit het publiek zich te roeren in de discussie met de burgemeester. "U kunt weggaan of uw mond houden," aldus Polak tegen de man uit het publiek. De man nam het op voor kunstenaars die volgens hem zomaar op straat worden gegooid door het beleid van Van der Laan. De Amsterdamse burgemeester kon in eerste instantie wel lachen om het spandoek.

DI 9 NOV: De Minister van Economische Zaken, Maxime Verhagen (CDA), wil de zendvergunningen van commerciële radiostations verlengen van 2011 naar 2017, maar dan moeten ze werk maken van digitale radio. Ook moeten ze een 'marktconforme' vergoeding betalen. Dat maakte het ministerie dinsdag bekend. Op termijn kan digitale radio (TDAB) de huidige FM vervangen. In 2015 moet wat Verhagen betreft 80 procent van de Nederlanders digitale radio kunnen ontvangen. Digitale radio biedt volgens hem betere kwaliteit en maakt meer radiostations mogelijk. Bovendien kunnen dan nieuwe diensten aan het radiosignaal worden toegevoegd. Verhagen geeft ook nieuwkomers een kans op de radiomarkt door de twee kavels die voorheen van Arrow waren, beschikbaar te stellen voor nieuwe landelijke radiostations.

WO 10 NOV: Een huishouden zal 9 cent per dag meer kwijt zijn aan de publieke omroep, als die reclamevrij zal worden. Dat berekenden medewerkers van het NCRV-programma 'Altijd Wat'. Nu kost de omroep ons 25 cent per huishouden per dag. De reden om aan het rekenen te slaan, zijn de aangekondigde bezuini-

gingen van het nieuwe kabinet. Dat wil dat de publieke omroep 200 miljoen euro gaat bezuinigen. De medewerkers van de NCRV noemen dat 'gestoord'. "We rekenden namelijk uit dat als er 200 miljoen bezuinigd wordt, er 22,5% van het budget af gaat. Op de totale Rijksuitgaven wordt er 6,65% bezuinigd." Men rekende aan de hand van de cijfers van 2008 uit dat een huishouden jaarlijks ongeveer 92 euro bijdraagt aan de publieke omroep. Dit bedrag werd vergeleken met de bijdrage van onder meer de Britten aan de BBC. Een Brits huishouden is 174 euro per jaar kwijt voor hun publieke omroep, maar krijgt dan wel reclamevrije radio en televisie voorgeschoteld. Een reclamevrije publieke omroep zou in 2008 een inkomstenverlies van 225.571.000 euro aan reclames hebben betekend. Dat komt neer op een verhoging van de bijdrage per huishouden met 31,33 euro, een kleine 9 cent per dag.

WO 10 NOV: De Amsterdamse gemeenteraad gaat vooralsnog niet akkoord met een miljoenensubsidie om stadsomroep AT5 te redden. Wethouder Carolien Gehrels (PvdA) maakte vorige week bekend ongeveer 5 miljoen euro in AT5 te steken om het noodlijdende station in de lucht te houden. De fracties van PvdA, GroenLinks en VVD willen echter eerst een hoorzitting, waarin duidelijk moet worden of een fusie met RTV Noord-Holland mogelijk is. In juli van dit jaar brak Gehrels de fusiebesprekingen af, omdat zij weinig vertrouwen had in het samengaan van de twee bedrijven. GroenLinks stelde hierover eerder raadsvragen, maar vindt de antwoorden onbevredigend. Na de beslissing van Gehrels legde John de Zwart, hoofdredacteur en directeur van AT5, zijn functie neer. Inmiddels is bekend gemaakt dat Ton F. van Dijk per 1 februari 2011 zijn taak als hoofdredacteur op zich neemt.

DO 11 NOV: Het kan snel gaan want vandaag wordt bekend dat AT5 is gered van acute financiële zorgen. Om de salarissen van december te kunnen betalen, maakt de gemeente Amsterdam op korte termijn 750.000 euro over naar de stadsomroep. Dat is de uitkomst van een raadsdebat dat tot na middernacht duurde. De miljoenensubsidie die wethouder Gehrels wilde verlenen is nog niet door de gemeenteraad.

VR 12 NOV: Bert Habets, directeur van RTL Nederland, ziet een samenwerking met de publieke omroep op het gebied van sport en entertainment wel zitten. Habets zei dat vanochtend in het televisieprogramma 'Ochtendspits' van WNL. Hij stelde open te staan voor een verkenning over eventuele samenwerking. "Ik ga hierover graag in gesprek met Henk Hagoort (NPO voorzitter)." De RTL baas zei verder dat hij graag met de politiek en de publieke omroep in discussie gaat over de op handen zijnde bezuinigingen. "Ik zou het jammer vinden als de discussie beperkt blijft tot het puur snijden van wat kosten uit het bestel zonder de rol van het bestel zelf daarin mee te nemen." Habets vindt het logisch dat Den Haag wil dat de publieke omroep nu een forse pas op de plaats maakt. Dat heeft volgens hem vrijwel de hele mediasector, inclusief RTL, moeten doen. Hij meent bovendien dat minder geld niet hoeft te leiden tot minder kwaliteit.

MA 15 NOV: De samenwerking tussen Omroep West en de lokale Haagse Stadsomroep is definitief. Vertegenwoordigers van beide partijen hebben een overeenkomst getekend om nauwer te gaan samenwerken. Daardoor is het voortbestaan van de Haagse lokale organisatie, met onder andere Den Haag FM en Den Haag TV, verzekerd. De Haagse Stadsomroep verkeert al geruime tijd in financieel zwaar weer en ging enkele weken geleden failliet. Omroep West neemt per 1 januari de zorg over de Haagse omroep over, waarbij het uitgangspunt is dat zeker op Den Haag FM de bestaande programma's gewoon doorgaan.

MA 15 NOV: Michiel Bicker Caarten vertrekt als hoofdredacteur bij WNL. Volgens voorzitter Fons van Westerloo zijn Wakker Nederland en Bicker Caarten in goed overleg uit elkaar gegaan. Bicker Caarten is naast hoofdredacteur ook presentator van het programma 'Uitgesproken', wat hij nog tot uiterlijk het eind van dit jaar zal blijven presenteren. Van Westerloo: "Michiel heeft de opstart uitstekend gedaan. Nu zoeken we iemand die de programma's meer WNL signatuur kan geven." Bicker Caarten zegt zijn vertrek in een reactie 'jammer' te vinden. "Maar benoeming en wisseling van de hoofdredacteur is nu eenmaal een voorrecht van het bestuur."

DI 16 NOV: Giel Beelen, Gerard Ekdom en Coen Swijnenberg laten zich voor de zevende editie van '3FM Serious Request' opsluiten in het Glazen Huis op de Markt in Eindhoven. Wilbert Mutsaers, zendermanager 3FM: "Ze eten die dagen niets en maken mooie radio en televisie met één doel, namelijk zoveel mogelijk geld inzamelen voor de stille slachtoffers van aids in Afrika. Dat zijn kinderen. Kinderen die hun ouders verliezen aan aids, verliezen hun toekomst. En daar wil 3FM samen met het Rode Kruis iets aan doen." Op 14 december is het 'Kom-zelf-in-actie-dag' voor de drie deejays. Ze bereiden zich voor op de beproeving in het Glazen Huis door in

Nederland scholen te bezoeken die zich voor 'Serious Request' gaan inzetten. Vanaf 18 december start de actie vanuit het Glazen Huis in Eindhoven. Ook in België, Zweden, Zwitserland en Kenia staan in december Glazen Huizen.

MICHEL VAN HOOFF

NIEUWS UIT BELGIË

Meer bezuinigingen

De publieke omroep in Vlaanderen slaagt erin om de voorziene besparingen uit te voeren, maar dat betekent niet dat er al licht is aan het einde van de tunnel, ook na deze bezuinigingsronde zullen er nog bijkomende inspanningen nodig zijn. Dat is althans wat de directeur algemene zaken, Willy Wijnants, op woensdag 13 oktober meedeelde aan het Vlaams Parlement. Volgend jaar moet er naast de 35 miljoen euro, die al bespaard diende te worden, nog eens 65 miljoen bespaard worden. Nog efficiënter werken zal ruim 44 miljoen kunnen opleveren. Dit bedrag wil men halen door programma's goedkoper te produceren, door beroep te doen op minder personeel, door de kosten voor dat personeel naar beneden te halen, de werkingskosten te verminderen en door minder te gaan investeren. Knippen in het huidige programma-aanbod kan nog eens goed zijn voor bijna 21 miljoen euro.

Onpartijdigheid

Het Vlaamse Belang wil dat Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) expliciet toeziet op de objectiviteit en politieke en ideologische onpartijdigheid in de berichtgeving. Aanleiding voor de uitspraak van partijleider Dewinter is een onderzoek naar de aandacht voor een bepaalde politieke kleur op de televisiejournaals van de VTM en de VRT. Daaruit blijkt dat woordvoerders van de politieke partijen Open Vld, CD&V en sp.a 83% van de totale spreektijd van alle politici in de journaals voor hun rekening nemen. Vlaams Belang hinkt ver achterop met 4,1%. Volgens Dewinter zijn de cijfers niet in lijn met het kiezersaandeel van de partijen. De fractievoorzitter wil een orgaan naar voorbeeld van de Franse CSA die verplicht is de aanwezigheid van politieke partijen op de televisie te volgen en hierover verslag uit te brengen aan het parlement.

Late bespreking jaarverslag

Uit de bespreking van het VRT jaarverslag 2009, half november in de commissie Media, is gebleken dat de inkomsten uit radioreclame blijken tegen te vallen voor de opvolger van Donna, genaamd MNM. Het station zal door de VRT grondig worden geëvalueerd. Uiteraard heeft de hele reclamemarkt te lijden gehad onder de economische crisis, en hebben ook de VRT-radionetten dit gevoeld. Zo zag Radio 1 zijn reclame-inkomsten afnemen met 11,7%, Radio 2 met 12,8%. Enkel Studio Brussel ging tegen de trend in en boekte 8% meer aan reclame-inkomsten, een rechtstreeks gevolg van het stijgend luisterbereik. MNM kreeg echter zware klappen en ziet zijn advertentie-inkomsten dalen met 22%. Dat het radiostation onder de 10% marktaandeel is gezakt, is hier niet vreemd aan. In absolute cijfers haalt MNM met meer dan 9 miljoen euro wel nog steeds het meeste reclamegeld binnen. Niettemin zorgden de dalende inkomsten voor het in werking treden van de zogenaamde knipperlichtprocedure, die ervoor zorgt dat de regering bijpast wanneer de reclame-inkomsten voor de openbare omroep tegenvallen. In 2009 ging dit voor de VRT in totaal om een bedrag van 4,6 miljoen euro.

Uitbating geen taak

Als gevolg staat de transformatie van Donna naar MNM eens te meer ter discussie. Voor Carl De Caluwé (CD&V) is het daarom hoog tijd om de radiofrequenties van MNM te verkopen nu ze nog wat geld waard zijn. Ook Bart Tommelein (Open VLD) en Jurgen Verstrepen (LDD) zijn tegenstanders van overheidsondersteuning van een in wezen commercieel product zoals MNM. Alle drie zijn ze van oordeel dat het uitbaten van een commercieel radiostation niet tot het takenpakket van de openbare omroep behoort. Bart Caron (Groen!) en Philippe De Coene (SPA) zijn het hier niet mee eens en vinden het nIet de taak van de VRT om 'een zo gediversifieerd mogelijk publiek te bereiken met zijn nieuwsuitzendingen.

Dezelfde mening

Gedelegeerd bestuurder van de VRT Sandra De Preter is dezelfde mening toegedaan: "Als de VRT de opdracht krijgt om een breed publiek te bereiken, dan hoort MNM daarbij. Met MNM bereiken we dagelijks 600.000 jongere, minder opgeleide mensen. Als we het radiostation afschaffen, dan wordt de VRT nog meer de omroep van oudere, mannelijke en hoger opgeleide luisteraars.' Ook voor Luc Van den Brande, voorzitter van de raad van bestuur, moet de VRT een zo divers mogelijk publiek bedienen. Niettemin komt er dus een grondige evaluatie.

REDACTIE RADIOVISIE

NIEUWS DE WERELD ROND

En dan is het tijd om naar bed te gaan
De RTUK, het commissariaat voor de Media in Turkije, heeft aangetoond familiewaarden hoog in het vaandel te hebben. Men heeft besloten dat alle in het land uitzendende televisiestations de verplichting krijgen om half 10 in de avond het bericht uit te zenden dat het kinderbedtijd is. Eerder werden bepaalde vormen van videoclips al verboden omdat deze tegen familiewaarden ingingen en werd er met hoge boetes gedreigd als deze toch zouden worden uitgezonden. Zo werd een videoclip, waarin een danseres het oor van Justin Timberlake likte, direct van de buis gehaald. Andere voorbeelden zijn het van het scherm halen van een soapserie omdat er een te lang durende bedscene in had gezeten waarin een vrouw de liefde bedekt beleefde met een neef. Uiteraard schandalig genoeg om in te grijpen. Als klap op de vuurpijl is het beboeten van de productiemaatschappij die afleveringen van de animatieserie 'Kuifje' op de televisie bracht. Men kreeg 25.000 Euro boete en de serie diende te worden stopgezet. Reden was dat Kapitein Haddock en een aantal anderen rookte in de serie, hetgeen door een maatregel van de RTUK sinds 2008 verboden is op de televisie.

Koude oorlog radio
In Europa kennen we het begrip nauwelijks nog, maar toen het IJzeren Gordijn dit continent in een oostelijk en een westelijk deel splitste, met de Berlijnse muur als triest symbool, werd radio gebruikt om de diverse bevolkingsgroepen in het 'andere deel' te bestoken. Radio Liberty, Radio Free Europe en Radio Moskou, zijn de bekendste voorbeelden. Hetzelfde fenomeen doet zich heden ten dage nog steeds voor om en bij de 38° noorderbreedte, daar waar Noord- en Zuid Korea samen een schiereiland vormen. Free Radio North Korea, opereert vanuit buurland Zuid-Korea en maakt programma's voor de communistische buren. Het radiostation is zes jaar geleden opgericht en wordt grotendeels gefinancierd door Amerikaanse en Japanse organisaties.

Geen reclame
De redactie is nauwelijks te vinden in Seoel. Geen wegwijzers, geen bordjes bij de ingang. Voor alle veiligheid. Op luisteren naar buitenlandse radiostations staat in Noord-Korea levenslang. Toch doen veel Noord-Koreanen het. Het is hun enige mogelijkheid om in hun geïsoleerde vaderland informatie over de buitenwereld te ontvangen. En om meer te weten te komen over het communistische regime, waaronder Noord-Korea al decennialang gebukt gaat. Erg populair is het radiostation niet in het democratische en vrije Zuid-Korea. Veel Zuid-Koreanen zijn het radiostation liever kwijt dan rijk. "Free Radio North Korea druist in tegen de verzoeningspolitiek en is daarmee niet goed voor de relatie tussen Noord- en Zuid-Korea," zeggen ze. Kim Un-Ho is redacteur bij Free North Korea Radio. Hij was ooit politieman in Noord-Korea, maar wist te vluchten naar het democratische buurland nadat hij het station ontdekt had en zo langzaam de toestand in zijn land begon te begrijpen.

Betalen
Duitsers die geen radio of televisie in huis hebben maar wel een pc, moeten ook kijk- en luistergeld betalen. Dit omdat zij radio- en televisie-uitzendingen kunnen ontvangen, zo oordeelt het Duitse Hof. Of de computereigenaren daadwerkelijk radio luisteren of tv kijken is niet van belang. Het feit dat het mogelijk is, is volgens de rechter genoeg. De betaalverplichting voor computerbezitters was al in 2006 ingesteld, maar niet iedereen was het hier mee eens. Een student en twee advocaten lieten de zaak voorkomen. Zij stelden dat ze in hun huis en kantoor alleen een computer met internet en geen radio en televisie hadden en dus ook niet verplicht waren kijk- en luistergeld te betalen. Het hof erkende dat een betalingsverplichting voor een computer met internet op gespannen voet staat met het Duitse grondrecht om 'ongehinderd uit algemeen toegankelijke bronnen te informeren'. Toch vindt het Hof de verplichting van het kijk- en luistergeld gerechtvaardigd. Duitsland krijgt naar verwachting in 2013 een nieuw financieringsmodel voor het kijk- en luistergeld. Dan is de betalingsverplichting niet meer afhankelijk van het bezit van een ontvangstapparaat, maar zal een systeem op basis van forfait worden ingevoerd.

Afgelopen
De Zweedse publieke Omroep Sverige Radio stopt met uitzenden via de korte- en middengolf. Alle kortegolfzenders werden eind oktober al uitgezet, terwijl de middengolf volgde. Volgens een woordvoerder van de Zweedse SR werd er via voornoemde banden te weinig geluisterd. Via de verschillende frequenties wordt momenteel nog Radio Sweden International, de Zweedse Wereldomroep, uitgezonden. De Zweedse publieke radio was al sinds 1929 te beluisteren via de korte- en middengolf. In Hörby, tussen Malmö

en Kristianstad, staan voor de uitzendingen op de korte golf drie 500 kW zenders opgesteld, die via verschillende frequenties uitzenden. In het verleden stond op deze locatie ook de zender voor de middengolfuitzendingen, maar die verhuisde in 1985 naar Sölvesborg, ten oosten van Kristianstad. Vanaf deze locatie werd met 600 kW op de frequentie 1179 kHz uitgezonden.

Talen ook weg

Of de zenders en masten na de uitschakeling ontmanteld worden is nog niet bekend. In het verleden gebruikte de Zweedse publieke radio ook de lange golf vanuit Motala en Orlunda. Deze uitzendingen werden echter in 1991 al gestaakt. Tegelijkertijd met het uitschakelen van de korte- en middengolffrequenties stopt Radio Sweden International ook met de uitzendingen in onder andere het Albanisch, Bosnisch, Servisch en Kroatisch. Radio Sweden International blijft wel te ontvangen via FM (89.6 in Stockholm), satelliet en internet.

Edele delen

Hoe is het toch mogelijk dat er steeds meer mensen, die toch aardig bekend zijn, zichzelf helemaal te buiten gaan? Nem nu Neil Prendeville, presentator van het ochtendprogramma op 96FM in Cork. Recentelijk huilde hij in zijn programma toen hij zich verontschuldigde voor zijn ergerlijk gedrag tijdens een vlucht van London naar Ierland. Hij was er uitgenodigd voor een avond in een toprestaurant in de wijk Piccadilly om Cork toeristisch te promoten. Vliegangst en het feest maakten een verse combinatie van pillen en alcohol. In het vliegtuig schijnt de presentator, die dagelijks minimaal 100.000 luisteraars heeft, zijn broek te hebben uitgedaan en bepaalde sexuele bewegingen te hebben geuit naar twee stewardessen en een vrouwelijke passagier. Als excuus gaf hij aan een black out te hebben gehad als gevolg van voornoemde combinatie. Ach, het leverde hem veel publiciteit op in de lokale krant en ook weer meer luisteraars.

JELLE KNOT

Zachter!

De Amerikaanse Senaat heeft ingestemd om te luide televisiespotjes te verbieden. "Elke Amerikaan kent de frustratie van ongekend harde tv-spotjes," zei de Democratische senator Sheldon Whitehouse, die de reclamemakers verweet onnodige stress te veroorzaken in het leven van televisiekijkers. In de Verenigde Staten zijn al sinds 1960 klachten over televisiespotjes die veel luider zijn dan de programma's die ze onderbreken. De overheidsdienst Federal Communications Commission (FCC) heeft daar nooit iets aan willen doen. Het stelde dat de kijkers zelf maar de volumeknop op hun afstandsbediening moeten indrukken. Het wetsvoorstel Commercial Advertisement Loudness Mitigation (CALM) was al goedgekeurd door het Huis van Afgevaardigden. Dat betekent dat alleen president Barack Obama de wet nog moet ondertekenen.

Soms komt het tot spijt hebben van

Iedereen heeft wel eens in zijn leven echt heel erg spijt van een eerder genomen beslissing. Zo ook David Jonathan Winkelman. Hij was totaal fan van zijn radiostation en hoorde op een dag op de radio dat men een bedrag van 6 cijfers zou uitkeren aan de persoon die als eerste een tatoeage zichtbaar zou aanbrengen met daarin het logo van het station KORB. De 48-jarige *David Jonathan* had er geen problemen mee en liet de tatoe op zijn voorhoofd zetten. Toen men via het station niet veel later opmerkte dat het slechts een grap was besloot Winkelman en de eigenaren voor het gerecht te dagen omdat het station geprobeerd had om luisteraars permanent te beschadigen met het logo en op die manier valse reclame zou maken. Niet veel later, nog voordat er een vorm van proces kwam, verscheen Winkelman andermaal in de publiciteit. Hij verscheen voor een rechtbank in Davenport wegens het rijden op een motor zonder toestemming van de eigenaar. Maar het kan nog erger want het radiostation heeft inmiddels de call letters veranderd en is tevens van format veranderd: van hard rock naar easy listening.

Geef je broer aan op de radio

In Oregon, in de plaats Portland, werd onlangs in een televisieprogramma als wel via andere media aandacht besteed aan een roofoverval op een bank onder het motto: 'Where's Waldo Bandit'. Opsporing verzocht dus. *Noah Homsley*, beter bekend als 'Porkchop' op het radiostation KUFO, vertelde in zijn programma dat de man die te zien is op foto's, geleverd door onderzoekers van deFBI, zijn 29-jarige broer Ryan Homsley was. Hij voegde er aan toe dat zijn broer al jaren totaal afhankelijk is van opiaten, heroïne, voorgeschreven medicijnen om drugs te ondermijnen en ook nog eens diabetisch patiënt is van het Type 1. Noah

sprak de hoop uit dat zijn broer zich vrijwillig zal aangeven. Het is niet bekend of dit daadwerkelijk is gebeurd.

Amerikanen wantrouwen massamedia
Dat gegeven blijkt uit een rapport van onderzoeksbureau Gallup. Het is al het vierde jaar op rij dat een meerderheid van de Amerikanen aangeeft weinig of geen vertrouwen te hebben in de berichtgeving door de massamedia. Volgens 57% van de Amerikanen slagen de massamedia er niet in de actualiteit volledig, accuraat en objectief te brengen, een stijging met één procent ten opzichte van het onderzoek in 2009. 63% gaat ervan uit dat de berichtgeving enigszins 'gekleurd' is. 48% van de Amerikanen vindt de massamedia te progressief. De voorbije tien jaar schommelde dit cijfer tussen 44% en het huidige niveau. Volgens 15% zijn de media dan weer te conservatief, terwijl een derde van de Amerikanen de media in het politieke middenveld situeert. Op dit vlak zijn er weinig verschillen met vroegere metingen, hoewel de mediasector sindsdien grote veranderingen onderging. Het zijn vooral de mensen met de lagere inkomens en de lager geschoolden die de media vertrouwen. Meer bepaald blijken de voorbije tien jaar vooral de volgende categorieën hun vertrouwen te hebben verloren: 18- tot 29-jarigen, inkomens hoger dan $ 75000, en diegene die een hogere opleiding heeft genoten. Democraten (59%) en de Progressieven (54%) hebben verder het meeste vertrouwen in de massamedia, en de Onafhankelijken (39%) en Republikeinen (32%) het minst.

Klappen en schelden
Luisteraars van een lokale sportzender in het Amerikaanse Washington DC zullen recentelijk vreemd hebben opgekeken toen een discussie tussen de radiopresentator en een sportcommentator iets anders afliep dan gebruikelijk. Na ongeveer tien minuten werd de discussie abrupt afgebroken door een harde klap en een vloek. De commentator bleek namelijk betrokken te zijn geraakt bij een aanrijding. Schrijver en commentator John Feinstein is elke week te horen tijdens 'The Sport Reporters' op het radiostation ESPN 980 (WTEM). Samen met presentatoren Steve Czaban en Andy Pollin bespreekt hij het actuele sportnieuws. Zo ook toen Feinstein recentelijk vanuit zijn auto per telefoon zijn bijdrage leverde. Helaas kwam de commentator er op een harde manier achter dat bellen en autorijden niet altijd samen gaan. De discussie werd immers abrupt onderbroken door een harde klap en een vloek. Feinstein bleek betrokken te zijn geraakt bij een aanrijding. Korte tijd later werd bekend dat er slechts blikschade was ontstaan en dat alle betrokkenen ongedeerd waren. Het incident met Feinstein op ESPN 980 was niet de enige keer dat een gesprek op de radio onverwachts werd beëindigd. Op een ander sportstation in Washington DC, 106.7 The Fan (WJFK), werd een interview met de Canadese hockeyspeler Brooks Laich tijdens de 'Mike Wise Show' afgebroken omdat hij werd aangesproken door een politieagent. Laich was wel zo slim geweest om zijn auto aan de kant van de weg te parkeren tijdens het interview, alleen had hij over het hoofd gezien dat daar een parkeerverbod gold. Of de sporter weg is gekomen met een waarschuwing of dat hij een bekeuring heeft gekregen is niet bekend.

Wie gooide de bom?
Een presentator van het station Hot 101.9 in Billings in de Amerikaanse staat Montana heeft een bedrag van 1000 dollar beschikbaar gesteld om informatie te krijgen die kan leiden tot de aanhouding van de persoon die een bomaanslag op zijn huis heeft gepleegd. De presentator, die bekend staat als Big J, kwam recentelijk thuis en vond een molotovcocktail die door het keukenraam was gegooid. Ook ging hij op het incident in tijdens zijn radioshow door te stellen dat het best eens te maken kan hebben met een of andere opmerking die hij in zijn programma kan hebben geplaatst, waardoor een andere persoon irritatie heeft gekregen en tot deze daad is gekomen. Al eerder, zo stelde hij, was hij met de dood bedreigd en werden er vernielingen in en aan zijn huis veroorzaakt. Big J voegde eraan toe dat hij doorgaat met zijn programma maar wel bepaalde voorzorgsmaatregelen zal nemen.

Eventueel schrappen valt verkeerd
De Amerikaanse non-profit organisatie Free Press is niet te spreken over een voorstel van de National Commission for Fiscal Responsibility and Reform om alle publieke bestedingen voor Public Broadcasting te schrappen. Public Broadcasting is de organisatie die onder meer Public Broadcasting Service (PBS) en National Public Radio (NPR) gedeeltelijk financiert. Volgens de voorzitter van Free Press, Josh Silver, is het voorstel een beangstigend signaal. "Het is niet te vatten, dat de commissie een voorstel indient om de fondsen te schrappen. Dit in een tijd dat er weinig ruimte overblijft voor het professioneel maken van nieuws. PBS en NPR

zijn de meest betrouwbare mediamerken in de VS. Publieke investeringen voor niet-commerciële media moeten aangezwengeld worden, niet afgeknot.” Het pleidooi van Free Press komt in een periode waar het vertrouwen van de bevolking in de Amerikaanse nieuwsmedia in vrije val zit.

RENE BURCKSEN / JAN HENDRIK KRUIDENIER

Geen verhoging

De Britse omroep BBC hoeft voorlopig niet te hopen op extra inkomsten door verhoging van het kijk- en luistergeld. Het was de bedoeling dat deze bijdragen in maart 2011 met 2% zouden stijgen, maar de Beeb ziet hier, onder druk van de overheid, van af. Ook een verhoging in 2012 is van de baan. Momenteel betalen Britse huishoudens jaarlijks £145.50 (ongeveer 174 euro) aan kijk- en luistergeld. Volgens de overeenkomst tussen de BBC en de Britse overheid, die in 2007 werd afgesloten, zou dit bedrag jaarlijks verhoogd worden tot ongeveer £151 in 2013. Vanwege het slechte economische klimaat heeft de Britse overheid de omroep dringend verzocht af te zien van verdere verhoging. BBC Trust, de toezichtraad van de omroep, heeft hierin toegestemd. Doordat het kijk- en luistergeld de komende jaren niet verhoogd wordt, loopt de BBC flink wat inkomsten mis. Tot en met 2013 gaat het om een bedrag van £144 miljoen. Om deze klap op te vangen moet de omroep verdere bezuinigingen gaan doorvoeren. Hoe deze er precies gaan uitzien is nog onduidelijk, maar de BBC sluit niet uit dat er ook gekort wordt in de budgetten voor programma’s.

-DEEL 13-

Het was een moeilijke beslissing een hoofdstuk in deze serie te schrijven met het nummer ‘13’. Het heeft daarom ook een tijdje geduurd alvorens ik andermaal een duik nam in de enorme hoeveelheid brieven die Graham Gill nog steeds in zijn bezit heeft. Immers is het al meer dan 36 jaar geleden dat RNI voorgoed uit de ether ging en er een eind kwam aan zijn zeezenderloopbaan. Maar er zitten niet alleen brieven uit zijn periode bij Radio Caroline en RNI in koffers opgeborgen in zijn kelder maar ook uit de periode dat hij werkte voor Radio Nederland World Service.

Laten we eerst maar eens teruggaan naar een brief die op 26 januari 1976 werd geschreven door Woody Smith, die destijds woonachtig was in Knoxville, Tennessee in de Verenigde Staten van Amerika. De brief was gericht aan Graham Gill, destijds werkzaam in Hilversum bij Radio Nederland. Woody had Graham gehoord in de programma’s van ‘The Happy Station’ en in zijn brief schreef hij dat hij twee jaar eerder Graham ook had beluisterd op RNI: ‘Ik schrijf je omdat je destijds deejay was op Radio Nordsee International. Ik luisterde heel vaak naar RNI en omdat het mijn favoriete station destijds was, kun je jezelf wel voorstellen hoe gefrustreerd ik was toen op 31 augustus 1974 RNI voor het laatst te horen was.

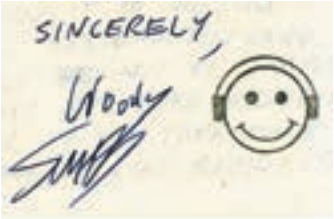

Natuurlijk zeer opmerkelijk dat zelfs mensen in Amerika gefrustreerd waren omdat de zeezenders voor de Nederlandse kust gedwongen werden uit de ether te verdwijnen als gevolg van negatieve beslissingen genomen in het Nederlandse Parlement. Maar de fanatieke luisteraar uit Knoxville had meer problemen: ‘Voor de closedown van RNI is het me niet gelukt een ontvangstbevestiging te krijgen via een QSL kaart. Voordat RNI uit de ether verdween heb ik diverse malen, vooral in de periode april en mei 1974, delen van programma’s opgenomen. Het merendeel is vooral uit uw programma. Ik heb een blanco Jackie Nordsee kaart en ik zou het waarderen dat, wanneer ik u een kopie stuur van de opnamen en daarbij de kaart, u deze alsnog zal invullen als zijnde een ontvangstbevestiging van RNI hier in Amerika.’

Ik denk dat je als lezer al begrijpt dat deze Amerikaan destijds Graham probeerde over te halen om malversatie te plegen door twee jaar na dato alsnog een QSL kaart in te vullen. De Amerikaan had goed geluisterd naar Graham zijn programma’s want hij trof hem met een voorkeur mogelijkheid: ‘Natuurlijk zal niet de gehele band met de door mij ontvangen signalen zijn gevuld maar ik kan gemakkelijk de rest van de tape vullen met programma’s uit de jaren dertig en veertig, waar u zo gek op bent.’ Woody vertelde ook nog dat hij wel 4 of 5 keer had geschreven naar RNI in Hilversum en ook ontvangstrapporten had gestuurd naar het kantoor van RNI in het Zwitserse Zürich.

'Ik heb nooit een antwoord ontvangen; ik denk dat ze het te druk hadden met de voorbereidingen voor de laatste uitzendingen. Ik hoop dat je veel succes hebt met je nieuwe baan bij Radio Nederland en ik hoop van je te horen.' Was ondertekend door Woody.

Ik kan je vertellen dat Woody ook op deze brief nooit een antwoord van Graham heeft gehad want ik was de eerste die de brief las toen ik deze na 36 jaar uit de gesloten enveloppe haalde.

Ook kwam het vaak voor dat luisteraars gefrustreerd werden als ze een paar brieven hadden gestuurd aan een bepaalde medewerker en ze er totaal geen reactie op hadden gekregen. Vaak gingen ze dan automatisch naar een andere deejay schrijven en tegelijk klagen dat ze geen antwoord hadden gekregen, terwijl ze ervan uit waren gegaan dat ze te maken hadden met betrouwbare personen. Er is als voorbeeld de brief van Derek Arnot uit Dunfermline in Schotland die in juli 1973 schreef: 'Ik heb sinds 1970 naar RNI geluisterd en vele brieven geschreven, meestal naar Dave Rogers. Maar vorig jaar in november heb ik ook naar Don Allen geschreven, zonder een antwoord te krijgen. Daarom richt ik me tot u met de vraag om meer informatie over RNI te krijgen en tevens een QSL kaart te mogen ontvangen. Ik luister in Schotland via een buizenradio waarbij ik een extra antenne gebruik om de ontvangst te verbeteren. Vaak gebeurt dit zonder interferentie met een SINPO van 3-4, 4-5 en soms 5. Soms is er wel veel last van interferentie via zogenaamde morsesignalen. Meestal luister ik tussen 8 en half 9 in de ochtend, tussen de middag een kwartiertje en 's avonds van 7 uur tot vaak 2 uur in de nacht.

Zoals je kunt zien luisterde deze fan van RNI op drie verschillende delen van het etmaal naar zijn favoriete station. Zelf luisterde ik vaak tussen 6 en 7 in de ochtend en gedurende de weekenden meerdere uren. Het was niet alleen de '220', die ik beluisterde als het ging om RNI. Op de zondagmorgen ging de korte golfradio aan om naar de programma's van A.J. Beirens te kunnen luisteren. Gedurende de doordeweekse avonden werd de luistertijd verdeeld over RNI en Radio Luxembourg en vanaf 1973 ook met de programma's van Radio Caroline. Derek begreep dat een ontvangstmogelijkheid voor zijn locatie een utopie zou zijn: 'FM-ontvangst van RNI is natuurlijk het allerbeste wat je je kunt voorstellen, maar helaas geheel onmogelijk hier in Schotland. Ik denk dat het een mooie tijd is om wat vragen te stellen. Kun je me vertellen wat er met Radio Caroline is gebeurd, ze waren plotseling uit de ether verdwenen? Wat zijn de plannen bij RNI als volgend jaar de Nederlandse regering zal proberen de stations vanaf zee uit de ether te verwijderen?'

Na de vragen te hebben gesteld verzocht Derek nog een plaat te draaien. Dit onderdeel van de brief was rood omcirkeld dus ik neem aan dat Graham Gill alleen een plaat heeft gedraaid en zeker niet een vraag heeft beantwoord over Radio Caroline in het programma van RNI. De volgende brief, die ik uit de koffer haalde, was een ansichtkaart die eind juli 1973 naar Graham was gestuurd door een luisteraar uit Duitsland. Allan Krautwald vierde zijn vakantie in Luxemburg en schreef: 'Ik zit momenteel in het park dat de gebouwen van Radio Luxembourg herbergt. Ik heb zojuist gedag gezegd tegen een van de oud RNI-deejays, Mark Wesley, die nu op de 208 is te beluisteren. Kun je een plaat voor mij, al mijn vrienden en correspondentievrienden draaien op een vrijdag of zaterdagavond? Kun je me ook wat terugschrijven over de toekomst van RNI?' En de voorkant van de ansichtkaart, zoals je kunt zien, was ook prachtig te noemen.

Ook komen er de nodige brieven in het archief voor waarin luisteraars advies vragen voor de aanschaf van bijvoorbeeld een nieuwe radio. Ik neem de brief van Jürgen Beier uit Vrailling in Duitsland erbij: 'Mijn naam is Jürgen Baier en ik leef in een heel klein dorpje vlakbij de hoofdstad van Beieren, München. Ondanks dat de ontvangst van RNI voornamelijk heel slecht is, luister ik veel naar de programma's en wel vanwege de muziek die ten gehore wordt gebracht. Ik ben van plan een korte golfradio te gaan kopen maar durf niet alleen op het advies van een verkoper af te gaan. Misschien dat je mijn brief kunt voorlezen en er DX'ers zijn die me daarna een advies kunnen geven. Ik hoef natuurlijk niet een heel duur exemplaar aan te schaffen maar wil wel graag optimaal de korte golfradio gaan gebruiken.' Jürgen had nog meer problemen want de heftige interferentie bracht hem tot de volgende vraag: 'Is het wel toegestaan om morsegeluiden op jullie frequentie

uit te zenden. Het is heel erg hinderlijk. Trouwens zijn jullie programma's ook in Amerika te ontvangen?'

Zelfs wanneer luisteraars RNI via de middengolf ontvingen. ontdekten ze vrij snel dat Graham Gill toch een begaafde stem had en volgden er verzoeken om er gebruik van te kunnen maken. Een zeer speciaal verzoek kwam dan ook van een zekere Bob Glen uit Bishop Auckland in Co Durham: 'Beste meneer Gill, is schrijf u namens het Durham Hospital Radio Network, waar ik als programmadirecteur en deejay werkzaam ben. De reden dat ik schrijf is dat we graag willen dat u een aantal jingles voor ons inspreekt, die vervolgens in onze programma's kunnen worden gebruikt. Gezien ons netwerk geheel op vrijwillige basis wordt gerund, kunnen we niet overgaan tot een financiële vergoeding. Als u bereid bent de jingles in te spreken dan zal ik een bandje sturen, evenals de gewenste teksten voor de jingles. Blijf doorgaan met het geweldige werk van RNI.' Laten we hopen dat de lezer Bob Glen van het International Radio Report dezelfde persoon is als destijds degene die de brief aan Graham stuurde, dan kan hij ons misschien vertellen of de jingles ooit zijn ingesproken.

De programma's van RNI en Caroline waren aardig populair in Ierland want vele brieven kwamen uit het land in Hilversum aan, waar beide stations destijds een postbus hadden. Zoals de brief van David Gardiner uit Dublin. In de tijd dat Graham aan de slag was bij Radio Caroline en geregeld had dat hij langer aan land kon zijn en zijn programma's kon opnemen in een platenzaak in Amsterdam, schreef David: 'Ik ben een regelmatige luisteraar naar je programma op Caroline en ook voorheen op RNI, dus dacht ik dat het eens tijd werd je een brief te sturen om je te vertellen hoe mooi ik je programma's vind. Ik hoop dat de Noordzee zich gedraagt en dat jullie genoeg voorraad Guinness aan boord hebben. Want zeg het zelf, Guinness is, na Ronan O'Rahilly, Ierland haar beste exportproduct. Recentelijk was ik op bezoek in Yorkshire, maar kwam er helaas niet aan toe een bezoekje te brengen aan Stonehenge. Ik hoorde dat het er daar nog steeds goed aan toe gaat.'

In die tijd werden er in de programma's van Radio Caroline regelmatig opmerkingen gemaakt als er weer planken leeg waren in de voorraadkamer van de Mi Amigo, ofwel als er slecht werd bevoorraad. Soms kwam er een tender langszij om de voorraad weer op en top compleet te maken en in zijn boek 'Way back home, the Graham Gill Story' stelt Graham dat je van alles kan zeggen over *Ronan O'Rahilly (foto links)*, maar zeker positief is het dat Ronan zijn verantwoordelijkheden wist als het ging om de voorraad Guinness aan boord. Ook het Caroline Midzomer Festival, dat werd gehouden in Stonehenge, werd uitgebreid gepromoot in de programma's, mede reden voor David het aan te halen in zijn brief. Hij ging door met: 'Ik heb je levensverhaal recentelijk gelezen in Monitor Magazine en het was heel interessant te lezen dat je met Alan Freeman in Australië hebt samengewerkt. Normaal geef ik een voorkeur aan live uitgezonden programma's maar ik vind je shows, die worden opgenomen in Record World in Amsterdam, uitstekend om naar te luisteren. Het lijkt erop dat je op die manier meer mogelijkheden hebt om mensen te interviewen.'

David Gardiner sloot zijn brief af door te stellen dat hij een International Reply Coupon had ingesloten en hij hoopte dat Graham enige minuten tijd zou vinden om de brief te beantwoorden. Wel, zodra ik Graham weer ontmoet zal ik hem de brief met dit doel geven want de International Reply Coupon zat nog in de enveloppe en ik denk dat de brief al die decennia geleden nooit beantwoord is.

HANS KNOT

Een week geleden heb ik een webradio gekocht. Dat is op zich geen schokkend wereldnieuws, echter ik ben een liefhebber van radio en ik wil ook weleens verrast worden door "iets nieuws." Al vele jaren prijs ik me al gelukkig met mijn satellietschotel: ik hoor Engelstalige stations (Radio Caroline, Heart FM, Magic FM en Gold). Mooi allemaal, maar je wilt wel weer eens wat anders. 's Zondags zet ik nogal eens Nostalgie aan uit Frankrijk of RFM. De leukste, mooiste Franse chansons. Maar toch…….

Eerlijk gezegd heb ik mijn webradio gekocht om in ieder geval naar drie stations te kunnen luisteren

en wel: Radio Mi Amigo (live vanaf de Spaanse Costa del Sol), Extra Gold en Big L. Op het moment, dat ik dit verhaal aan het maken ben, is Big L op de 1395 weer eens uit de ether en wat doe je dan als je de gelukkige bezitter bent van een webradio? Gewoon dat ding afstemmen op Big L. Ik heb het ding nou een week in huis en ik moet zeggen: het bevalt me best. Vandaag ben ik eens begonnen met een onderzoekje wat er allemaal te consumeren is, en dat is heel veel. Zeg maar rustig meer dan duizend verschillende radiostations!

Als je de webradio op een bepaald genre zet, dan kom je als eerste tegen: 'ambiant' (dance en pillenslikkers in de dancezalen zullen zeggen: minder harde house). De webstations nemen ambiant heel breed want ik hoorde housemuziek voorbij komen, maar ook watervalletjes, sonoor klinkende damesstemmen, de oceaan, storm op de oceaan, new age-muziek, alles te kust en te keur.

Stel, u koopt dergelijke radio, zet hem op genre 'ambiant' en dan komt u bijvoorbeeld de volgende stations tegen: Chill FM, Superfly, Addict Lounge (niet te verwarren met easy listeningmuziek), verder Mediation uit Amerika (zij meldden dat ze uitsluitend nog in Amerika te horen zullen zijn; zal wel betrekking hebben op de muziekrechten), Lust FM (ook niet meer te beluisteren, was wel erg nieuwsgierig), Ocean Gale (uitsluitend natuurgeluiden) Radio Paralax: heel apart, een beetje rock muziek; Radio 10 Ambiant, Sacred Sounds (of je in een kathedraal staat), Sky Radio Love, Smooth Radio Riviera, Soul FM Nieuw-Zeeland en Vanilla Lounge en Romance.

Bovenstaand is een kleine opsomming wat er allemaal is. Dus als u zich eens een uurtje verveelt, draai aan de aangeschafte webradio en blijf u verbazen. De volgende keer nemen we weer een ander genre bij de kop. Luister ze.

ROB OLTHOF

Recentelijk, op de jaarlijkse Radiodag in Amsterdam, werden we geconfronteerd met de verhalen rond de vermeende spionage die in 1971 zou hebben plaatsgevonden aan boord van het toenmalige zendschip MEBO II, vanwaar Radio Northsea International haar programma's voor de luisteraars in West Europa verzorgde. Destijds verschenen in de dagbladpers diverse artikelen als zou er aan boord van de MEBO II een speciale radiokamer zijn van waaruit, voornamelijk in de nachtelijke uren, speciale boodschappen zouden worden verspreid die te maken hadden met spionage. Het kwam zelfs tot vragen, die werden gesteld in de Tweede Kamer. Sommige berichten meldden destijds dat zelfs de BVD, de Binnenlandse Veiligheidsdienst

een onderzoek naar de activiteiten van *Meister en Bollier*, de directeuren-eigenaren van het zendschip, zou instellen. In werkelijkheid ging het om een vorm van misleiding waarbij een op een zijspoor gezette deejay onjuiste informatie had laten uitlekken aan een verslaggever van de Telegraaf, waardoor de onjuiste berichten opgeblazen als spionageverhalen de wereld in gingen. Hans Warmenhoven is een groot volger van RNI van destijds en is bovendien actief bij het internetradiostation met dezelfde naam. Hij woont sinds vele jaren in Duitsland en klom na het aanhoren van het verhaal op de Radiodag inzake de vermeende spionageactiviteiten van RNI in de pen:

'Er was weliswaar geen spionage via RNI, maar er was wel degelijk sprake van in de omgeving van Noordwijk aan de westkust van Nederland. Ik ben er pas eerst bij toeval achtergekomen in de maand oktober 2010, toen een al jarenlange gedachte van mij door een vriend werd bevestigd. Ik ben in mijn jonge jaren begonnen met het versturen van luisterraporten naar allerlei radiostations. Een van deze rapporten ging naar Radio Berlin International. We spreken over de tijd van ver voor de val van de Muur en dus een station uit Oost-Duitsland. Ik kreeg verrassend genoeg destijds zeer snel antwoord op mijn report.

In de mij toegezonden enveloppe zat informatie ingesloten over het radiostation en het land, en verder de vraag of ik af en toe weer een rapport zou kunnen sturen, want de inhoud van de ontvangstrapporten zou voor hun interessant kunnen zijn. Verder werd mij in de ingesloten brief ook gevraagd waarom mijn Duits zo goed was. (Ik had op mijn leeftijd nog niet Duitse les op school). Ik heb in het volgende rapport, een paar maanden later, daarop geantwoord dat mijn ouders sinds vele jaren in de vakantieperiode kamers verhuurden aan badgasten via het lokale

VVV-kantoor, en zodoende sinds mijn zesde met de Duitse badgasten sprak. Ik meldde ook dat ik een oom heb, die afkomstig is uit het Eifelgebied.

Een paar weken, nadat ik ze had geantwoord in Berlijn, kreeg ik weer post, maar deze brief vond ik niet als eerste. Mijn oom pakte de brief van de mat toen hij toevallig bij ons was. Een paar uur later kwam ik thuis en er werd mij verteld hoe gevaarlijk het zou zijn post uit het toenmalige Oostblok te krijgen. Ik heb toen wel gedacht van 'wat kletsen ze nu'. Maar klaarblijkelijk was ik toch overtuigd van het gevaar, want ik heb daarna toch maar niets meer verstuurd aan ontvangstrapporten naar stations die vanuit de Oostbloklanden actief waren.

Een paar maanden later waren er in Noordwijk badgasten uit het Oost-Duitsland. Het was een ouder paar van ongeveer 60 jaar. Zij kwamen meerdere jaren, en hun lievelingsplaats was aan de Zuid-Boulevard, waar ze gedurende hun vakantie bijna dagelijks heengingen. Op twee kilometer daarvandaan is de ESTEC (European Space Research and Technology Centre)gevestigd. Na een aantal jaren kon het echtpaar niet meer komen. Het waren gezondheidsredenen waarom men wegbleef. Maar ze meldden ons wel dat ze een bevriend echtpaar hadden, dat het leuk zou vinden in Nederland op vakantie te gaan. Die kwamen vervolgens en ze gingen ook bijna altijd naar de Zuid0Boulevard) en ze hadden er, geloof ik, ook fietsen beschikbaar.

Jaren later woonde ik in West-Duitsland en kwam de muur te vallen. Rond de tijd hoorde ik ook dat het verboden geweest was voor inwoners van de DDR om op vakantie te gaan in het westen. Ik heb er toen verder eerst niets bij gedacht, totdat een vriend van mij - een radiozendamateur - tijdens een gesprek vroeg hoe ik zendamateur was geworden. Ik vertelde hem van luisterberichten die ik veelvuldig had verstuurd, ondermeer naar het Oostblok en over mijn gedachten rond de verdachte vakanties van de beide echtparen in Noordwijk. Hij vroeg me vervolgens hoe die mensen, die in Nederland altijd op vakantie waren, heetten.

De voornoemde vriend werkt op een ministerie in Duitsland en wilde eens wat nakijken inzake de echtparen. In oktober belde hij me terug over de badgasten, die vele jaren op vakantie kwamen bij mijn ouders. Het bleek dat zij door de Oost-Duitse geheime dienst, de STASI, betaald waren geweest en voor spionage in Nederland waren met als dekmantel 'toerist'.

HANS WARMENHOVEN

Valt Radio 5 onder die noemer? Radio 10 Gold dan? 'In het land der blinden is eenoog koning' zegt men weleens. Eens in de zoveel weken heb ik 's morgens Radio 5 aanstaan met het programma van omroep Max: "Wekker Wakker." Best een redelijk programma. Ik geef het een zesje. Ik mis bepaalde artiesten die niet gedraaid worden op Radio 5: The Who, Rolling Stones, The Doors, Yardbirds, Dave Clark Five, maar ook easy listening muziek zoals die van de orkesten van Mantovani, Les Reed, Raymond Lefevre, Frank Pourcel, Caravelli, Paul Mauriat en nog vele anderen. Back to back een aantal tracks draaien gebeurt bijna nooit op Radio 5.

Bij Radio 10 Gold zijn ze de orkesten allang vergeten. Zij kochten in de jaren tachtig een twintigtal verzamel-cd's van de jaren zestig en zeventig en daar draaien ze nu nog op. Carly Simon, om maar eens wat te noemen: 'You're so vain' wordt als enige nummer van haar gedraaid en als je Radio 5 en Radio 10 Gold mag geloven heeft ze in heel haar carrière kennelijk maar 1 single gemaakt. Heren programmaleiders: die vrouw heeft vele albums opgenomen: waarom draaien jullie de andere nummers nooit?

'The Pied Piper' van Crispian St.Peters kent iedereen. De man heeft kennelijk maar 1 single opgenomen. Programmamakers van Radio 5 en Radio 10 draaien de andere nummers van hem niet, bijvoorbeeld 'Almost Persuaded'. Kennen we niet, draaien we niet. We zijn koning in het land der blinden en onwetenden. *Dave Clark Five*: veel te hard en te ruig vindt de samensteller van Radio 5. De oudjes zouden maar schrikken. Nee, we zetten voor de zoveelste maal het nummer "Spiegelbeeld" van Willeke Alberti op. Is prima heren, maar dan ook eens andere versies zoals van Brook Benton en Johnny Hallyday. Stel je voor zeg, dat de luisteraar iets hoort, dat hij al jaren niet meer

gehoord heeft, hij zal schrikken. En, denkt men bij Radio 5: de bejaarden moeten om zeven uur 's avonds naar bed, dan beginnen de live uitzendingen vanuit de Openbare Bibliotheek in Amsterdam met wat geleuter.

Zoals Martin van de Ven al eens opmerkte in een interview: tegenwoordig kan je alleen maar verrast worden als je een webradiostation aan hebt staan. Voor een klein aantal luisteraars maar wel heel leuk. Een dergelijk gouwe ouwestation is bijvoorbeeld Extra Gold. Leuk en goed gebracht. Luisteren zou ik zo zeggen.

ROB OLTHOF

Is Caroline voorman Peter Moore eigenlijk oerstom of is hij uitgekookt? Eerlijk gezegd weet ik het zelf niet. Op de jaarlijkse Radiodag in Amsterdam sprak ik ondermeer met Johnny Lewis en Nigel Harris. Ik vertelde hen dat het me telkens verwondert dat er zo weinig commercials te horen zijn op Radio Caroline. Het programma is uitstekend, maar er zijn nauwelijks commercials te horen, zelfs niet voor de boeken van medewerker Nigel Harris. Nigel reageerde hierop positief en zei dat hij er erg kwaad over was. Hij wist wel een tijdelijke oplossing want stelde Nigel: 'Soms zet ik, als ik de kans krijg, mijn promotiespot voor het boek tussen de programma's!' Onbegrijpelijk dat er niet meer commercials zijn terwijl Radio Caroline het best moeilijk heeft. Denk aan het onderhoud van het voormalige zendschip en de kosten voor het huren van de transponder op de satelliet. Nigel Harris was verder heel pissig over het feit dat hij zo weinig air time krijgt.

Ik besloot Malcolm, zoals *Peter Moore* ook heet, maar weer eens te mailen. Ik complimenteerde hem met de prachtige programma's en goede deejays en vroeg hem waarom de reclamespots voor de producten niet vaker werden gedraaid in de programma's. Ik kreeg meteen antwoord terug van Malcolm: 'We zijn een radiostation en moeten het van de muziek hebben. Dus draaien we zo min mogelijk commercials. Niemand luistert er naar de radio om de commercials te horen. Men wil bij ons muziek horen. Je stelde het zelf al dat je de muziek en de presentatoren goed vindt. Die stations die vooral geld willen maken zullen in de programma's zoveel mogelijk commercials hebben. Gevolg is dan wel dat je minuten achter elkaar commercials hoort en niet de muziek, die je toch op een muziekradiostation verwacht. Wat ons juist anders maakt is het feit dat wij bijna steeds muziek draaien bij Radio Caroline.'

Wat zou de reden zijn dat Malcolm geen reclame wil op zijn station Caroline? Iemand die Malcolm goed kent, zei me het volgende: "De administratie van de Carolineorganisatie kan op de achterkant van een postzegel worden bijgehouden. Geen reclame-inkomsten betekent automatisch dat er geen belastingafdracht plaatsvindt en er ook geen andere onnodige kosten vermeld dienen te worden. De luisteraars doneren aan het station, dus dat geld mag Caroline houden. Bovendien hoeft hij er geen belasting over te betalen. De donaties gaan rechtstreeks naar de mensen op het schip voor het onderhoud en de enkele adverteerders, die hij heeft, zullen zijn satellietkosten wel betalen. Toch slim van Malcolm.

ROB OLTHOF

Hör Zu TV Guide, Fernsehen in Deutschland
Dipl. Ing. Ger Klawitter (redactie)
256 pagina's
Rijk geïllustreerd in kleur en zwart wit
VTH Fachbuch
ISBN 978-3-88180-687-9
Prijs 19.80 Euro
VTH Verlag Baden Baden 2010
www.vth.de

In de brievenbus andermaal een nieuwe publicatie vanuit het VTH Verlag in Baden Baden. Toen ik het boek uit de enveloppe haalde en de voorkant me toelachte zag ik aan de titel meteen dat de publicatie een knipoog had naar een eerder verschenen publicatie die het woord 'radio' in plaats van 'tv' in de titel had. De gedachten gingen terug naar de eerder verschenen publicatie, die ik destijds met plezier heb gelezen en geprezen. Veelschrijver Klawitter beschikt over een enorme hoeveelheid aan bestanden met uitstekende gegevens als het gaat om de radio en televisie in Duitsland. In samenwerking met ondermeer Thomas Lustig en Jens Klawitter is hij er andermaal in geslaagd een uitstekend naslagwerk samen te stellen over het gehele televisiegebeuren in Duitsland.

Uiteraard komen in het overzicht de nodige gege-

vens naar voren inzake de diverse publieke omroepen, die Duitsland rijk is. Een speciaal hoofdstuk brengt ons het ontstaan van de Videotext. Weer een ander hoofdstuk beschrijft op pakkende wijze de werkwijze van de nieuwsstudio van de ZDF. Nadat de publieke omroepen zijn behandeld komen de meer gezamenlijke projecten aan bod.

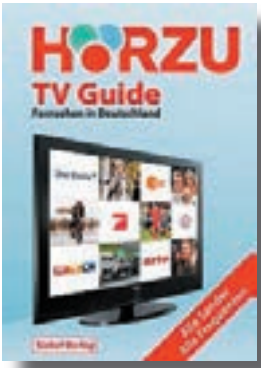

Te denken valt daarbij aan 3sat, ARTE, KiKa en Deutsche Welle TV. In Duitsland is zowel breed als regionaal gezien ruimte voor vele televisieprogramma's, waarbij vooral aandacht is voor de beschrijving van de diverse private stations in de diverse 'Bondslanden', zeg maar de provincies. Wat voor stations kan men waar ontvangen en welke ontvangstmogelijkheden zijn er te verwachten. Ook wordt aandacht besteed aan bijvoorbeeld AFRTS TV, hoewel deze al vele jaren niet meer zo grootschalig als voorheen actief is.

Denk niet dat het boekje alleen voor de Duitse lezers interessant is, want ook voor de satellietschotelgebruiker staan er veel interessante tips in die het televisiekijken naar Duitstalige programma's interessanter kunnen maken. Het boek **Hör Zu TV Guide** wordt afgesloten met enkele hoofdstukken met technische tips. Een aanrader alom.

HANS KNOT

Money, money, money?
Verhalen uit de popmuziek - deel 1
Door: Knipschild, Harry
Uitgeverij Conserve
Schroorl, 2010.
ISBN 978 90 5419 305 7
Pagina's 354, rijkelijk geïllustreerd

De in 1946 geboren historicus Harry Knipschild was voor de 55-plussers onder ons in de jaren zestig van de vorige eeuw een van de namen die hoorden bij de stemmen van de toenmalige presentatoren van de zeezender Radio Veronica. Naast zijn presentatiewerk ging Knipschild zich destijds ook specialiseren in het schrijven van allerlei stukjes voor diverse tijdschriften. Immers bij Radio Veronica en andere bijeenkomsten waar de programmamakers werden uitgenodigd, kwamen heel wat ontmoetingen tot stand met bekende en minder bekende artiesten. Dit resulteerde toegang tot ondermeer Tuney Tunes, Hitwezen, Hitweek, Kink, Teenbeat, Veronica, Muziek Expres en Muziek Info. Maar zijn werkveld, met nog meer mogelijkheden tot speciale ontmoetingen, lag verder binnen de muziekindustrie, waar Harry Knipschild ondermeer actief was bij Artone, Negram-Delta, Iramac, PolyGram en Universal Song.

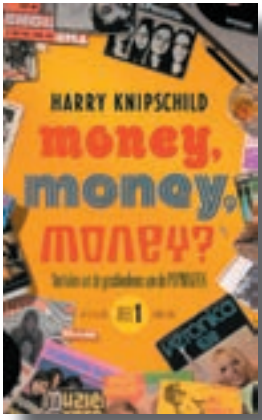

Op latere leeftijd, na vele jaren binnen de amusementswereld, besloot hij dat het tijd werk voor andere interessante richtingen. Hij besloot geschiedenis te gaan studeren aan de universiteit van Leiden. Na jaren van studie leidde dat tot een perfecte doctorstitel, na het doen van uitgebreid onderzoek en het schrijven van een proefschrift. Met zijn boek 'Soldaten van God', heeft historicus Harry Knipschild een tweetal jaren later een nog breder beeld geschetst. Het boek, dat verscheen bij uitgeverij Bert Bakker, beschrijft de aanwezigheid van Nederlandse en Belgische missionarissen in China, vanaf ongeveer 1860. Het is een uitvloeisel van zijn in 2005 verschenen proefschrift, dat ging over de Nijmeegse missionaris Ferdinand Hamer, die als bisschop aan zijn einde kwam in 1900 tijdens de zogeheten Bokseropstand, waarbij tientallen missionarissen, zendelingen en hun Christelijke bekeerlingen het leven lieten.

Het beschrijven van de historie zit inmiddels al vele jaren in zijn bloed en een stap van de onderzoekswereld terug naar die van de popmuziek is zo gemaakt. Met volle overtuiging en liefde voor de muziek en haar artiesten is Harry Knipschild in 'Money, money, money? Verhalen uit de popmuziek', een deel van zijn herinneringen gaan opschrijven. Immers staat er op de omslag dat het deel 1 betreft. In liefst 18 verschillende hoofdstukken beschrijft hij tal van artiesten en hun leven en laat ons zeker af en toe via de achterdeur toe tot zaken die een lezer van een gemiddeld tijdschrift niet zou meekrijgen. Het totaal van de verhalen wordt ook nog eens opgewarmd door incidentele persoonlijke familieherinneringen.

Zoals al gesteld brengt Knipschild zaken naar vo-

ren die verrassend zijn. Zo beginnen hoofdstuk 1 en 2 over zijn vroege beleving van de rock and roll muziek. Artiesten als Little Richard en Bill Haley komen voorbij. In de jaren vijftig van de vorige eeuw was ik nog niet zo geïnteresseerd in de personen achter de muziek en in het boekwerk wordt ik aardig bijgepraat en opgefrist door Harry Knipschild. Zo beschrijft hij ondermeer dat Little Richard in de vroege dagen van zijn loopbaan vooral opviel door zijn travestie gedrag. Ook vertelt hij dat binnen de familie van Richard veel aandacht aan allerlei soorten muziek werden besteed, vooral gedraaid vanuit de persoonlijke jukebox. Toen Little Richard zijn eerste platenproductie, Every Hour, uitkwam werd deze terstond in de jukebox gedaan en verdween er veel persoonlijk geld in de gleuf om de song bij herhaling te kunnen beluisteren. Maar ook interessant is het te lezen hoe Richard van platenmaatschappij naar platenmaatschappij stapte, ruzies van gestreste managers moest meemaken en zelfs, na een gevecht binnen de platenindustrie, een hernia opliep. Tutti Frutti als consumentenproduct is een mix van gedroogde vruchten die tamelijk snel gemixed worden alvorens in de pan op het vuur te worden gezet. Hetzelfde geldt voor de gelijknamige song van Little Richard want die werd, toen het eenmaal ging om de gekuiste tekst van het nummer, in drie takes opgenomen.

Over Bill Haley, die volgens **'Money, money, money? Verhalen uit de popmuziek'** al in 1948 zijn eerste plaatje opnam op het platenlabel 'Cowboy Records' onder de titel 'Yodel your blues away', wordt door Harry Knipschild ondermeer verteld dat de song te slecht werd bevonden en dus de plaat niet zou worden opgenomen in de verkooproute en rechtstreeks verdween in de afvalbak. De naam van Haley en de Comets zou jaren later door een deejay van een radiostation, Bix Reichner, worden gelanceerd op weg naar een carrière in de rock and roll. Harry Knipschild heeft me in de eerste twee hoofdstukken al helemaal te pakken en ik lees non-stop door tot het boek een dezer dagen weer dichtgeslagen kan worden. Met een zeer prettig gevoel zal ik de komende uren doorbrengen door nog veel meer nieuwe informatie op te zuigen uit: **'Money, money, money? Verhalen uit de popmuziek'.**

Inhoud

HANS KNOT

Ook deze maand weer een variatie aan internetlinks om al dan niet te bezoeken en eventueel te genieten. We beginnen met een link waarbij je terechtkomt op tal van foto's uit de fotoalbums van Hans Knot die hij in de loop der jaren, met medewerking van vele radiovrienden, heeft aangelegd over de historie van RNI. Martin van der Ven heeft ze prachtig gescand en online gezet: www.hansknot.com/images/RNI

Bekijk eens het filmpje waarin te zien is hoe Edwin Evers en zijn team regelmatig jingles maken voor zijn programma's: www.medianed.com/2010/09/22/hoe-maakt-edwin-evers-zijn-jingles

Onze complimenten gaan ook uit naar Juul Geleick die eerder dit najaar het jaartal 1974 ofwel de geschiedenis van Radio Veronica als zeezender toevoegde aan zijn monnikenwerk op internet. http://norderney.nl/historie

Een fiks aantal jaren geleden bracht Tom Lodge zijn boek uit over Radio Caroline. Zijn uitgever is bereid gevonden het verhaal uit te breiden waardoor een nieuw boek is verschenen. Alle info: www.shipthatrocked.com/radiocaroline.html

Jan Broekema stuurde ons de volgende link om ons vooral aan een van de mooie tunes van weleer te herinneren: www.youtube.com/watch?v=0yID8Xb7qKM&feature=related

Een artikel rond een gepland zeezenderproject in wateren rond de Fuji eilanden wordt in een link gelezen: www.depers.nl/buitenland/505454/Nederlands-piratenschip-gaat-Fiji-helpen-bevrijden.html

Op 23 juli 1970 bracht de toen 18-jarige Gerd Klawitter een bezoek aan boord van de MEBO II van Radio Nordsee International. Het station was die dag niet in de ether daar het net was aangekomen voor de Nederlandse kust na enkele maanden voor Engeland te hebben uitgezonden. Hij maakte destijds een prachtige serie zwart-wit foto's: www.offshoreradio.de

Ook Hans Knot zijn RNI fotoboeken zijn keurig gescanned door Martin van der Ven en zijn nu terug te vinden op: www.hansknot.com

Alex van der Hoek maakte deze zomer opnamen van de speciale bijeenkomst in Museum Rock Art op 31 augustus:
www.youtube.com/watch?v=5paM2O9g8l8
www.youtube.com/watch?v=mYasbrRi42A

We meldden al eerder omtrent de historische programma's die Jonathan Marks de laatste tijd op internet plaatst. Hier een link naar een programma rond Radio New York International:
http://jonathanmarks.libsyn.com/mn_30_08_1987_radio_new_york_international_mtv

Martin vond een prachtige site die herinneringen ophaalt aan MV Courier, eens ingezet als zendschip voor de Voice of America:
www.uscg.mil/history/webcutters/Courier_WAGR410_Photos.asp

Voor liefhebbers van de Top 40 hitlijsten is er de volgende blogspot:
www.timewarptop40.blogspot.com

Herinneringen aan het Top 40 format van Gordon Mc Lendon en de diverse radiostations die hij in handen had zijn te vinden op:
http://1650oldiesradio.com/pgone.html

Broer Jelle Knot vroeg aandacht voor de volgende site: www.southgatearc.org

Ronan O'Rahilly heeft weer plannen tot het produceren van een film: http://kingkennedy.com en http://en.wikipedia.org/wiki/King_Kennedy

En kijk eens op Wikipedia: http://nl.wikipedia.org/wiki/Freewave_Media_Magazine

Heb je er ooit wel eens aan gedacht een zendmast van extreme hoogte te beklimmen. Kijk dan maar eens op: www.flixxy.com/tower-climbing.htm

Colin Dale werkte in het begin van de zeezenderperiode bij Radio Sutch en heeft daar tal van herinneringen aan. Een aantal heeft hij op video opgenomen en die kunnen via internet worden bekeken. www.colindaleradiosutch.com

Wat te denken van een link die Wim van de Water stuurde inzake video's over Radio New York International?
www.youtube.com/watch?v=m4E7xpprglo

In Duitsland zijn er vele stations geweest die als eerste onderdeel van de naam AFN hadden staan. Ondermeer was dit Amerikaans soldatenstation gevestigd in Kaiserslautern.
www.videopark.com/ktown.htm

John Lait werkte als monteur aan boord van de MV Galaxy, eens het zendschip van Radio London. Hij maakte gedurende die periode tal van foto's waarvan een deel zijn terug te vinden op internet.
www.offshoreradio.co.uk/album58.htm

Er is goed nieuws te lezen over het voormalige lichtschip dat een aantal maal is ingezet voor zogenaamde RSL uitzendingen vanuit de haven van Harwich. Bovendien maakte BBC Pirate Radio Essex van hetzelfde schip gebruik. Ga maar snel kijken naar het goede nieuws:
www.harwichandmanningtreestandard.co.uk/news/8434318.Harwich__Lightship_berth_gets_the_go_ahead/?ref=mr
www.gazettenews.co.uk/archive/2010/10/07/Gazette+News+(ev_gazette_news)/8435114.Lightship_is_granted_a_berth_at_Harwich

De volgende link verwijst je naar een aardige nostalgie site waar een museum in Jever, even over de grens in Noord Duitsland een prachtige tentoonstelling aankondigt. www.schlossmuseum.de

De volgende manier om een commercial voor een Japanse auto te maken willen we je niet onthouden en was toegestuurd door Erika Boers:
www.youtube.com/watch?v=gjyWP2LfbyQ

Sommige mensen zijn hobbyisten, anderen zijn superverzamelaars en weer anderen groeit de hobby volledig boven het hoofd. Dit laatste is toonbaar via een link die Tim Tausendfreund ons stuurde. http://vimeo.com/1546186

Svenn Martinsen uit Noorwegen adviseert de volgende site te gaan bekijken met volop informatie van Sweden Callin DX'ers in het verleden over de zeezenders: ww.radiohistoria.jvnf.org/scdx.htm

En wat te denken van de pagina's met knipsels over RNI samengebundeld door Alex van der Hoek? http://alexcity.xs4all.nl/RNI_knipsels.htm

Tot eind november 2011 viert men bij Radio Canada International op verschillende manieren dat men al in haar 75ste jaar van uitzendingen is:
www.cbc.radio-canada.ca/75th.

Vanuit Duitsland werd de volgende link gestuurd naar Der Spiegel online met een pracht artikel over de forten met mooie foto's: http://einestages.spiegel.de/static/topicalbumbackground/17121/wahnsinn_auf_dem_wasser.html

MARTIN VAN DER VEN EN HANS KNOT

Zeez nderpu zel

door Leon Balmaekers

Woordzoeker

Zoek de zeezenders hieronder (ze liggen allemaal in het veld, sorry, water) en streep ze door. Mail een scan naar: rob@mediacommunicatie.nl. SMC verloot onder de inzendingen een prijs. Ditmaal een dvd met alle 75 afleveringen van SMC Audio Magazine. Urenlang genieten van zeezenderfragmenten uit de tachtiger jaren.

CAPITAL RADIO - LASER 558 - RADIO ATLANTIS - RADIO CAROLINE - RADIO DELMARE - RADIO DOLFIJN - RADIO LONDON - RADIO MI AMIGO - RADIO MONIQUE - RADIO NOORDZEE - RADIO PARADIJS - RADIO VERONICA
(Laser 558 staat in de puzzel als: Laser vijf vijf acht)

M	R	A	D	I	O	M	I	A	M	I	G	O	G	Q
R	A	D	I	O	L	O	N	D	O	N	O	E	U	R
N	K	C	U	L	T	P	V	A	F	B	C	I	D	A
N	R	O	V	C	E	R	L	J	D	S	U	N	C	T
S	I	T	N	A	L	T	A	O	I	D	A	R	K	M
R	A	D	I	O	N	O	O	R	D	Z	E	E	M	F
I	C	P	E	U	C	L	H	W	T	H	R	G	C	A
I	U	H	O	G	M	G	I	B	R	M	F	R	W	P
T	U	I	O	I	C	Q	K	U	A	C	A	U	Q	J
D	M	F	Z	D	D	R	A	I	D	D	O	X	N	A
K	W	V	R	S	Z	A	I	M	I	K	S	E	C	K
O	V	O	L	N	F	D	R	O	O	Q	M	I	R	X
J	H	H	D	N	F	I	D	L	P	P	N	J	W	M
E	R	T	P	U	E	O	V	F	A	O	U	B	B	U
J	M	D	D	E	L	C	B	S	R	T	N	O	F	M
T	T	K	X	F	T	A	C	E	A	Q	I	S	A	L
K	H	Z	U	U	S	R	V	K	D	T	H	P	J	L
U	D	N	Q	J	C	O	E	C	U	L	U	O	A	M
Z	F	J	K	H	I	L	N	D	S	N	Z	O	X	C
R	L	S	B	D	T	I	S	M	E	F	I	U	B	N
T	U	I	A	Z	U	N	R	X	W	K	D	U	U	S
K	A	R	E	E	N	E	K	C	H	Q	W	M	E	X
J	R	A	D	I	O	M	O	N	I	Q	U	E	I	U
F	L	G	R	A	D	I	O	D	E	L	M	A	R	E
L	A	S	E	R	V	U	F	V	U	F	A	C	H	T

-advertentie-

Stichting Media Communicatie
Postbus 53121 - 1007 RC Amsterdam
Tel. (ma t/m vr) 020-662 11 41
www.mediacommunicatie.nl
e-mail: verkoop@mediacommunicatie.nl
giro: 40 65 700 / bank: 98.80.40.301

Nu verkrijgbaar via SMC:

De nieuwste mp3-cd's van Martin van der Ven

"... also on FM 100 MHz" - RNI's FM recordings. Een omvangrijke collectie FM-opnamen van RNI.
106 uur met: *Horst Reiner, Carl Mitchell, Duncan Johnson, Larry Tremaine, Andy Archer, Roger Day, Axel, Johan Maasbach, Spangles Muldoon, Stephen Ladd, Alan West, Crispian St John, Stevi Merike, Joost de Draaijer, Jan van Veen, Martin Kayne, Tony Allan, Dave Rogers, Willem Jaap van der Laan, Mark Stewart, Tony Berk, Ferry Maat, Nico Steenbergen, Terry Davis, Mike Ross, Hans ten Hooge, Ferry Maat, Joost Verhoeven, Paul May, Alfred Lagarde, Arnold Layne, Daffy Don Allen, Peter Holland, Ian Anderson, Brian McKenzie, Marc van Amstel, Robb Eden, Graham Gill, Robin Banks, Jason Wolfe, Bob Noakes, Roger Kent, Mart Smeets, Harry Vermeegen, Dick de Graaf, Gerard Smit en Ted Bouwens*
mp3-DVD € 14,-

Radio 390 - Red Sands Rendezvous
47 uur Radio 390 met: programma's, jingles, commercials, promo's en interviews
mp3-DVD € 14,-

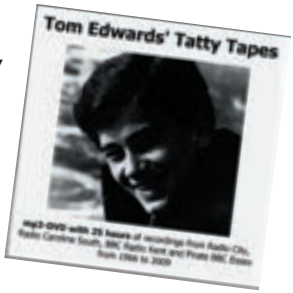

Tom Edwards' Tatty Tapes
Tom Edwards op Radio City, Radio Caroline South en Pirate BBC Essex. 25 uur
mp3-DVD € 14,-

LET OP:
ALLE 3 DE DVD'S VOOR € 36,-

Stichting Media Communicatie
Postbus 53121 - 1007 RC Amsterdam
Tel. (na 18.00 uur) 020-662 11 41
www.mediacommunicatie.nl
e-mail: verkoop@mediacommunicatie.nl
giro: 40 65 700 / bank: 98.80.40.301

Het wordt tijd om afscheid te nemen. De zeezender LP's stonden al een tijd in de berging bij mij beneden en nu zoek ik naar een nieuwe eigenaar:

Dubbel LP Veronica: de 15 beste Veronica tunes, 100 Veronica jingles, De Noordzee tune, Hoogtepunten uit de programma's incl. verzendkosten € 19,--

Dubbel LP: FLASHBACK 67 Britain's First offshore Radio Convention in Centre Airport Hotel, Heathrow Airport 13, 14 aug. 1977 Introduced by Mark Roman € 19,--

Radio London LP € 15,--

Les Reed Orchestra met o.a. Man of Action € 15,--

Jingles album dubbel LP van Monopole Records € 16,--

Pirate Memories, Royal Records 1960-1974 € 10,--

More than 100 jingles from Radio: London, Caroline, Veronica, Luxemburg, Mi Amigo, England, Northsea, Marina, MV+BC, Atlantis, Benelux € 10,--

We love the pirate stations, 13 hits uit de geschiedenis van de zeezenders € 12,--

Mi Amigo's Carnavalsklappers Monopole Records met Sylvain Tack op de hoes € 10,--

Het Radio Monique Album : het volledige verhaal verteld door Walter Simons en Ron West. € 12,--

Radio Caroline 259 metres the true story until 1974 € 14,-- (2 stuks aanwezig)

Radio Caroline the official story verteld door Tony Allan € 18,-- (dubbel LP)

Radio Atlantis hits ahoy € 12,--

Zenders in woelig water LP € 12,--

Veronica documentaire € 12,--

Zeezenders 78-79 € 12,--

100 discotheque jingles vol. 1 € 12,--

Radio Nordsee int. Story Jumbo dubbel LP € 17,--

Zeezender jingles LP € 12,--

The history of offshore Radio van Paul Harris € 14,--

De geschiedenis van de zeezenders uit het tv programma : The Day the Music died € 14,--

The Voice of Peace documentaire LP € 14,--

Historie van de Mi Amigo LP € 15,--

The history of RNI dubbel LP € 16,--

Caroline The Fortunes € 12,--

10 years of offshore Radio dubbel LP € 16,--

SMC doet nu mee aan de Vriendenloterij.

Zie: www.mediacommunicatie.nl

---

mp3-DVD's:

Hugo Meulenhof op Mi Amigo 45 uur € 10,--
Ferry Eden op Mi Amigo 52 uur € 10,--
Bert Benett op Mi Amigo 40 uur € 10,-

Boeken:

Last of the pirates van Bob Noakes € 19,95
Way back home van Graham Gill € 19,95
Pop went the Pirates van Keith Skues 700 pagina's en ruim 385 foto's € 35,--